

Удружења војних пензионера Србије

ВОЈНИК, УВЕК ВОЈНИК

У Доу ВС у Београду, поводом две и по деценије Удружења војних пензионера Србије, 17. октобра одржана је Свечана академија којој су присуствовали министар одбране Александар Вулин, заменик команданта Копнене војске ВС генерал-мајор Желимир Глишовић, помоћник министра за сектор ПИО и борачко-инвалидску заштиту Зоран Милошевић, начелник Управе за војно здравство бригадни генерал др Угљеша Јовичић, шеф Кабинета његове светости патријарха српског господина Иринеја, ђакон др Александар Прашчевић, начелник Управе за традицију, стандард и ветеране МО пуковник Слађан Ристић, делегације Централног савеза официра и подофицира у резерви Републике Бугарске са председником генерал-потпуковником у резерви Златаном Стојковим на челу, Асоцијације пензионисаних морнаричких официра Републике Грчке са потпредседником вицеадмиралом Теодором Героукисом на челу, Мађарског савеза војних друштава са председником генерал-потпуковником у резерви Карољом Хазугом на челу, потпредседник Удружења ветерана одбране и безбедности Републике Македонија бригадни генерал Вангел Димков, делегација Националне асоцијације војних кадрова у резерви и пензији са господином генерал-потпуковником у резерви Некулајем Бахнареануом на челу, делегација Удружења пензионисаних официра Турске са бригадним генералом у пензији Фикретом Салихом Толунгуцем на челу, делегација Удружења војних пензионера Републике Српске са потпуковником у пензији са Радетом Вуковићем на челу и делегација Удружења војних пензионера Црне Горе са пуковником у пензији Павлом Бандовићем на челу.

Војник најузвишеније занимање у друштву

Председник Драгањац је посебно поздравео осниваче нашег удружења генерал-пуковника и пензији Томислава Симовића, генерал мајора у пензији Љубомира Бајића, генерал мајора у пензији Лазара Стаменковића и пуковника у пензији Драгослава Миленковића. Међу званицима је било и више од 300 представника УВПС из 49 општинских и градских организација.

Обраћајући се присутнима министар одбране Александар Вулин је нагласио да је за министра одбране Свечана академија скуп резервних припадника ВС.

— Све се мењало у вашим животима — државе, називи армија, униформе

које сте носили, ознаке чинова, Правилу службе, начин ословљавања, стратегије, доктрине, организације, али једна ствар се није мењала и неће се променити — ваш однос према земљи због које постојите, према Србији коју волите, због које сте обукли униформу, Србији због које вреди живети — рекао је министар одбране и истакао да бити војник није само посао, већ животна опредељење.

— Позив који сте одабрали - бити војник - није само посао није само нешто од осам до три, то је животна опредељење и мисија које сте предузели и коју још увек нисте окончали. Бити војник једно је од најузвишенијих занимања у људском друштву од његовог настанка, бити спреман да жртвујеш себе, свој живот за своју земљу и људе који у њој живе. И то не може свако. Зато и не могу да кажем пензионери. Звучи ми као нешто што више није у војсци, а ви у јесте војсци, подвукао је министар.

Посебан део излагања министар Вулин посветио је успостављању новог система према војним пензионерима.

— Ваше знање, искуство и ваш пример нама су драгоцени. Како се понашамо према вама, такву поруку шаљемо онима који можда желе да постану припадници Војске Србије. Сматрам да је један од најважнијих задатака које има Министарство одбране да поново успоставимо систем који је у претходном периоду плански и намерно уништаван, а који је пре тога бринуо о припаднику Војске од момента када обуче униформу. Да ли је у војној гимназији или у војној академији или дошао из школе резервних официра, како год да је ушао у војску, о њему се бринуло. Од момента када уђеш у војску до момента не када из ње изађеш, када напустиш овај свет, неко је о теби бринуо. Знао је које су ти потребе, твоје и твоје породице. Тај систем је плански намерно уништаван зато што је требало уништити спремност српског народа да буде у својој војсци и за своју војску. Нису успели до краја, а посебно нису успели да уруше поштовање који народ има према својој војсци, према својем војнику. Враћамо тај систем, систем који брине од првог до последњег тренутка. Зато имамо непрекинуту сарадњу са вашим удружењем. Трудимо се да увек изађемо у сусрет. Зато смо поправили, а верујем да овде има дедова унука оних који су у војној гимназији и војној академији, услове школовања од смештаја до хране, од начина на који се разговара с том децом, од вођења њиховог образовања, зато смо урадили све што је у нашој моћи

да решимо питање свих имовинских проблема које имају војни пензионери. Зато упорније него до сада обезбеђујемо и поделу станова. Додељујемо их равноправно. Нема активних и пензионисаних. Постоје наша правила која се поштују.

Непрекидна брига о људима

Говорећи о бризи према војним пензионерима у области здравственог осигурања министар је казао:

— Обезбедили смо да наше апотеке буду пуније. Да војни осигураник зна када дође у нашу апотеку да ће много лакше и чешће наћи свој лек. Да не мора да тражи на другим местима. Ма можда више од тога да ли ћете наћи лек је да знате да сте другачији, да знате да идете тамо где вас поштује и цене, да идете у систем који брине о вама. Зато смо увели бесплатне систематске прегледе. Дођите у своје установе кад вас позовемо да вас прегледамо. Да приметимо, па да лечимо. Немојте да избегавате то... Искористите ту прилику. Надам се да ћемо већ идуће године први пут урадити нешто што ни она велика војска, ЈНА, није имала. Радимо на томе да се, ево овде у Београду, за почетак оснује дом за старе искључиво за наша пензионисана војна лица. Да будемо заједно и када све прође, да будемо заједно и када сваки дан не носимо униформу, али ако треба... Да сте тамо где вас воле, цене, где ће вас и даље ословљавати по чину, где ће вас и даље препознавати, поштовати и ценити. Поштују вас свуда, ви сте својим животом заслужили. Али ево ово је идеја на којој веома активно радимо, да помогнемо нашим припадницима који су без породица, припадницима којима је то потребно, да буду достојанствени и да знају да смо са њима и да ћемо увек и до краја бринути. Мислим да је то добро и важно баш као што је добро и важно да бринемо и водимо рачуна једни од другима.

Министрово излагање неколико пута пратили су снажни аплаузи, а на нарочито одобравање наишле су речи захвалности војним пензионерима што су у тешким временима сачували војску.

— Желим да вам се захвалим на животу и на годинама које сте провели у служби ове војске и у служби ове државе. Да вам кажем да одлично знам да ништа у српском народу не почиње од нас. Ништа није нулта година. Испред нас су увек постојале генерације на које се наслањамо, на чију вредноћу, искуство, самопрегор и жртвовање

можемо да наставимо да градивимо. Знам да сте ви сачували ову војску у тренуцима када је изгледало да је никада више неће бити. Знам да сте је сачували личном жртвом и вас и ваших породица. И хвала вама, хвала вашим породицама што су разумели да сте део нечега већег и од мене и од вас. Ми ћемо отићи са ове позорнице, али оно што смо урадили, али армија коју сте сачували, али армија коју сада унапређујемо остаће ту заувек. Док је овог народа. Српски народ не зна да је живи, а да није слободан. Нема народа који је слободан а да нема армију. Знам да се ви обрадујете као деца када чујете да смо купили нову пушку или да је стигао нови авион, да је дошла боља униформа да смо завршили неки хангар. Знам да се ви обрадујете као дете када чујете да армија за коју сте живели због које сте живели напредује и јача. Хвала вам на тој радости коју делим са вама.

Најжилавија армија коју је свет видео

Господо официри, Желим да нашим пријатељима из иностранства још једном покажете оно што они, сигуран сам, знају да су дошли међу храбре, честите и вредне људе. Да су дошли да се још једном упознају са најжилавијом армијом коју је свет видео – рекао је министар Вулин, честитајући Удружењу 25 година постојања.

Потом се скуп обратио председник УВПС Љубомир Драгањац, који је дочарао оснивање организације и пут дуг 25 година.

– Удружење војних пензионера Србије настало је и опстало у врло сложеним друштвено-економским условима који су последица разбијања СФРЈ, грађанског рата у Босни и Херцеговини и Хрватској, економске кризе, хиперинфлације, нечувених санкција Међународне заједнице, агресије на СРЈ, одвајања Републике Црне Горе, непрекидног нарушавања и разбијања система за социјално осигурање војних осигураника, рекао је председник Драгањац и наставио:

– Наведени неповољни услови нису спречили удружење да се непрекидно бори за остваривање и унапређивање статусних интереса, стечених права и очување достојанства војних пензионера. Трајно опредељење Удружења је изградња модерног демократског друштва, слободе, једнакости, социјалне правде и потпуно елиминисање било какве дискриминације. Апсолутно смо за јаку, добро опремљену и обучену Војску Србије и зато максимално подржавамо мере које надлежни државни органи у том циљу предузимају.

У протеклих двадесет пет година наша организација прошла је кроз различите периоде, имала је успоне и падове, али и значајна остварења у корист наших чланова. Довољно је рећи да смо непрекидно били окренути човеку и да смо све учинили да заштити

Лейомир Ивковић у улози војводе Свјетле Свјетановића

Оливер Њепо разгалио је многа срца

тимо права војних пензионера и чланова њихових породица. За решавање проблема определили смо се да то чинимо кроз институције система, што је захтевало упорност, стрпљивост и стручност, али се показало да је то једино могуће деловање за успешно решавање насталих проблема.

Војни позив је државотворан

Пошто је нагласио да је УВПС потпуно отворено за сарадњу са другим удружењима који имају слична програмска опредељења, а то је до сада остварено са пет удружења, Драгањац је истакао да ће у наредном периоду бити покренута иницијатива за интеграцију свих удружења значајних за систем одбране.

– Посебно смо поносни на остварену сарадњу са асоцијацијама пензионисаних и резервних старешина из више европских земаља, чији ће представници данас имати прилику да вам се обрате. Та сарадња базира на размени искустава, неговању традиција војног позива и развијању и јачању пријатељства. У последње време често се у оквиру наше организације помињу суштинске одреднице Удружења, попут оних да смо, у неком смислу, резервна војска или војска у цивилу. Општа девиза једном војник – увек војник, нешто је што нас обавезно прати и на што смо поносни. Да је

то тако потврђује и чињеница да је велики број пензионисаних официра и подофицира у својству добровољаца био у редовима наше регуларне војске, када је 1999. године извршена агресија на нашу земљу, казао је председник УВПС.

Радује нас да у последње време Министарство одбране са господином Александром Вулином на челу, чини све да на животну сцену врати погуљану бригу о војним пензионерима. Идеја да систем одбране треба да брине о онима који приступе војсци кроз цело време службовања, али и по пензионисању наишла је на плебисцитарни пријем код војних пензионера. Војни позив је државотворан, усмерен на заштиту народа и државе, па је логично да држава више него до сада брине о

својим војним пензионерима.

Од 2006. па до 2012. године интензивно је рађено на разбијању система социјалног осигурања војних осигураника који је успешно функционисао скоро четрдесет година. Изменом начина одређивања и усклађивања војних пензија и пребацивањем пензијског и инвалидског осигурања у Републички фонд за ПИО нанете су огромне штете војним пензионерима. Настале су велике разлике у износима пензија за пензионере истог чина и положаја а пензије у односу на плате професионалних лица пале су на око 70 одсто. Сматрамо да је неопходно створити услове да се пензијско и инвалидско осигурање војних осигураника што пре врати у надлежност Фонда за социјално осигурање војних осигураника, а усклађивање пензија да се регулише на повољнији начин, подвукао је Драгањац.

Председник УВПС је нагласио да ће се, у складу са програмским циљевима и задацима, наставити са активностима у погледу остваривања статусних и материјалних права.

Неисцрпан извор знања и искустава

– Борићемо се за достојанство и част војног позива. Војнопензионерски кор представља неисцрпан извор знања и искустава, чије ангажовање у систему одбране треба осмислити и

Иностране делегације на свечаности УВПС

ЗАНИМЉИВИ
КОЛЕГИЈАЛНИ РАЗГОВОРИ

Посебан печат обележавању овогodiшњег јубилеја Удружења војних пензионера Србије оставиле су делегације осам земаља са којима наша организација сарађује или је тек успоставила контакте како би разменом искустава ефикасно помогла својим члановима у решавању статусних, материјалних и других питања из свакодневног живота. Представнике наших партнера из Бугарске, Мађарске, Македоније, Румуније, Републике Српске, Турске и Црне Горе, у салону Дома ВС примио је министар одбране Александар Вулин, који их је поздравио и зажелио добродошлицу.

За представнике организација из земаља у окружењу, њих 14, сачињен је и посебан програм. Они су 17. октобра били гости јавног предузећа „Југоимпорт СДПР“, где им је помоћник директора, уједно и директор Дирекције за комерцијалне послове Александар Лијаковић изложио историјат на многим светским меридијанима познате компаније, обавестио их о савременим технологијама које се примењују у производњи наоружања и војне опреме, а представио је и борбене системе најновије генерације које производи наша одбрамбена индустрија. Иностраним представницима приказан је и занимљив филм који је својеврсно огледало онога што се догађа приликом испитивања поузданости произведеног наоружања и на полигонима Војске Србије.

Током сусрета са директором Лијаковићем, генерали и официри у резерви или пензији који су својевремено у армијама земаља из којих су дошли обављали високе војне функције, међу којима и начелника генералштаба, поставили су и више питања. Испојили су занимање за поједине врсте наоружања и војне опреме, а представници две земље позваће наше предузеће са предузећима њихове одбрамбене индустрије, односно са министарствима одбране из тих земаља.

Наши гости имали су прилику да путем изложених експоната у Војном музеју на Калемегдану, а и на основу занимљивог и инспиративног казивања кустоса Маријане Јовелић, науче пре-

Александру Лијаковићу, директору „Југоимпорта СДПР“ генерал-поштовник у пензији Љубомир Драгањац уручио је јубиларну плакетицу УВПС

гшт чињеница о историји Србије и српског народа. Стална поставка дочарава све периоде историје наше земље и војске. Посебно интересовање показали су за изложбене експонате из сукоба и ратова који су се догодили деведесетих година 20. века. Странаца је пријала и шетња Калемегданом, а свој боравак у Београду овековечили су фотографијама снимљеним на београдској тврђави.

Представници организација резервних и пензионисаних старешина, осим што су увеличале обележавање 25 година рада и постојања УВПС, исказале су спремност да сарађују са

У „Југоимпорту СДПР“ делегације из иностранства обавештене су о савременом наоружању и војној опреми коју производи Србија

нашим удружењем у областима за које покажемо интересовање. Тако, на пример, са представницима из Грчке и Турске вођени су прелиминарни разговори о стварању услова да наши пензионисани официри и подофицири могу са својим породицама да се одмарају у тамошњим војним хотелима на обали мора или на планинама.

Организације из Русије, Белорусије и Италије обавестиле су наше удружење да овога пута нису у могућности да се одазову позиву, али да ће то учинити већ наредне прилике.

Круну програма за иностране госте представљала је Свечана академија поводом 25 година рада УВПС. Пружена им је прилика да се порукама обрате званицама и војним пензионерима из свих крајева Србије. Њихови кратки говори симултано су превођени, а за културно-уметнички програм обезбеђено им је симултано превођење употребом посебне технике.

Све у свему, високим представницима делегација које представљају своје организације припадника војски у резерви и пензији обезбеђен је одговарајући третман и дужна пажња домаћина. Они су, на крају посете Србији, изразили високе оцене о организацији сусрета и изразили захвалност што им је пружена прилика да својим присуством подрже свечаност.

више користити, завршио је излагање Драгањац, честитајући колегама војним пензионерима велики јубилеј, пожељевши им добро здравље и дуг живот.

Шефови делегација осам земаља потом су се обратили окупљеним војним пензионерима, упућујући им поруке мира, жеље да сарађују са УВПС,

наводећи потребе да размењују искуства у настојању да се побољша материјални и социјални положај пензионисаних и резервних војних старешина и да време проводе у миру, радости, весељу и спокоју.

У Културно-уметничком програму који је био посвећен историји и војничким традицијама Србије са нагласком

на стогодишњицу од завршетка Првог светског рата, учествовали су чланови Уметничког ансамбла „Станислав Бинички“, Мешовити хор Министарства одбране и Војске Србије, прослављени оперски певач Оливер Њего и глумци Лепомир Ивковић и Бошко Пулетић.

Звонимир ПЕШИЋ

Са свечане седнице скупштине општинске организације УВПС Нови Београд

НАЈЗАСЛУЖНИЈИМА УРУЧЕНА ПРИЗНАЊА

Општински одбор Општинске организације УВПС Нови Београд, на четвртој седници одржаној 12. септембра, усвојио је План Општинског одбора УВПС Нови Београд за обележавање 25-годишњице од оснивања УВПС и 100-годишњице од завршетка Првог светског рата.

Одзив чланова био је веома масован

У одељку II тачка 1 и 2 Плана прецизирано је да се 11. октобра, у сали Градске Скупштине општине Нови Београд, одржи свечана седница Скупштине организације УВПС Нови Београд са утврђеним планом и програмом.

Седници су присуствовали чланови Скупштине (85), чланови Општинског одбора и Главног одбора УВПС из Општинске организације, неколико генерала чланова УВПС и позвани гости, па је сала новобеоградске општине била скоро пуна.

Отварајући седницу, председник Општинске организације Божидар Бабић је поздравио присутне учеснике Скупштине. Представио је председника Извршног одбора Главног одбора Зорана Вучковића и обавестио присутне да председник УВПС није могао да дође на скуп због неизоставне међународне обавезе. Поздравио је при-

На свечан начин уручена су признања

сутне генерале, посебно генерала Томислава Симовића, који је један од оснивача Удружења, председника ОпОр УВПС Земун Славка Дошеновића, представника Војвођанске банке са директором Марком Протићем на челу и директора „Александрије“ господина Момира Томчића, који су били донатори ове седнице, што су присутни попатрили аплаузом.

О 25 година рада најмногољудније организације војних пензионера Србије говорио је председник ОпОд Божи-

Скупом је председавао председник новобеоградске организације Божидар Бабић

дар Бабић који је маркирао најзначајније догађаје и периоде рада.

У другом делу седнице о значају обележавања Првог светског рата, борбама и отпору српског народа, херојским победама и подвизима, тешкој епопеји када су се српска војска и народ повлачили преко гудура Албаније, опоравак и припреме српске војске за одлучан обрачун на Солунском фронту и незадрживо напредовање Српске војске до коначног ослобођења Србије, говорио је пуковник у пензији Љубомир Марковић, иначе председник Савеза потомака учесника ослободилачких ратова од 1912. до 1920. године.

У трећем делу скупа, прочитана су имена свих чланова Општинске организације који су добили признања, а председник Божидар Бабић им их је уручио на свечан начин.

Председник Савеза удружења потомака ратника Србије од 1912. до 1920. године пуковник у пензији Љубомир Марковић, уручио је Општинској организацији УВПС Нови Београд Албанску споменницу Савеза удружења потомака ратника Србије 1912-1920.

На крају седнице председник Божидар Бабић, позвао је присутне на пригодан коктел.

Б. Б.

Ускоро вакцинација
против грипа

ЦИВИЛНЕ УСТАНОВЕ ЕФИКАСНИЈЕ

Војни осигураници који здравствену заштиту остварују у цивилним здравственим установама од 15. октобра могу да се вакцинишу. Да би примили вакцину, треба да се обрате дому здравља или истуреној амбуланти, код изабраног лекара, где им се налази лични здравствени картон.

За војне осигуранике који здравствену заштиту остварују код војноздравствених установа биће накнадно, а благовремено, обавештени о почетку вакцинације.

Војнопензионерске теме и дилеме

„ИГРА“ ОТВОРЕНИХ КАРАТА

Да је ресорни министар у Скупштини РС рекао истину, то јест чињеницу зашто захтева укидање одређеног члана закона о усклађивању пензија, јавност би некако то „прогутала“. Овако је себи само снизио рејтинг, али је чак нарушио и углед Владе Републике Србије. Сваки нови министров потез у вези са пензијама, у генерацији „трећег доба“ неминовно ће изазвати подозрења и сумње.

Нажалост пензионери још нису примили прву месечну пензију по решењу Фонда ПИО, а државни чиновници су већ пожурили да унапред извуку из њихових новчаника очекивано усклађивање за 2019. годину. Четири године су пензионери патили без дела пензије који је, зависно од висине примања, износио и до 22 одсто од оне која им по закону припада. Четири године су слушали водеће политичаре који су им захваљивали на добровољном жртвовању. Истине ради, која мора у свему да буде нит-водиља, пензионери нису дали пристанак на смањивање месечних припадности. Ако је међу осталим пензионерима и било оних који су из политичких или патриотских разлога пристали на закидање пензија, то се засигурно не може рећи за војне пензионере, који су апсолутно били против смањења пензија, посебно због чињенице да огромна већина њих, осим пензија, нема друге приходе.

Још у ушима одјекују речи ресорног министра изговорене пре само месец дана, који је све чинио да се са укидањем Закона о привременом уређивању начина исплате пензија укину чланови системског закона о пензијском и инвалидском осигурању, којима је било регулисан основа и начин за усклађивање пензија. Наиме, то се чинило на основу раста трошкова живота и пораста бруто националног дохотка. Министар је тврдио да захтева укидање аутоматског усклађивања пензија како би пензионерима била повећана месечна примања изнад раста трошкова живота и пораста бруто националног дохотка. Ако се то искрено желело, могао је споран члан да се преформулише тако да и даље важи досадашњи начин усклађивања, а да се додатним ставом омогућава Влади РС да, уколико стање у буџету то дозвољава, може да повећа пензије и изнад тог нивоа. Део посланика је уочио могућу негативну конотацију (говорили су да је у питању манипулација), али је скупштинска већина, без већег промишљања шта би могло да се догоди, усвојила укидање усклађивања пензија. И тако је прошло нешто што ни у ком смислу није требало да се догоди.

Целу „игру“ је разголити Себастијан Соса, шеф канцеларије Међународног монетарног фонда у Београду, који је навео да у буџету за 2019. неће бити довољно пара за још једно повећање пензија. Многим пензионерима се учинило да су све лађе тиме потопљене. Разочарани, реаговали су веома бучно наводећи све чињенице. Они захтевају од Владе РС да уочи усвајања новог буџета за наредну годину још једном преиспита своје финансије и одговорно утврди да ли је то и дефи-

нитивна одлука или пара ипак има. Из Владе РС стизале су изјаве да неће бити пара за усклађивање пензија, а камоли да оно (усклађивање) буде веће од процента инфлације и објективног раста бруто националног дохотка. Ресорни министар за пензијско и инвалидско осигурање говорио је да је намера надлежних државних институција да повећа пензије и изнад утврђених параметара, а сада све пада у воду. Народ за оне који једно причају, а друго раде, има прикладан израз који, из пристojности, нећемо овде да наведемо.

Да је ресорни министар у Скупштини РС рекао истину, то јест чињеницу зашто захтева укидање одређеног члана закона о усклађивању пензија, јавност би некако то „прогутала“. Овако је себи само снизио рејтинг, али је чак нарушио и углед Владе Републике Србије. Сваки нови министров потез у вези са пензијама међу пензионерима неминовно ће изазвати подозрење и сумње.

Посленици писане речи у медијима су у више наврата навели да уколико се, међутим, у праксу спроведе ова Социна најава, то дефинитивно значи да ће пензионери наредне године остати без и једног динара више. Чак и без оног минималног повећања које су добијали док је четири године на снази био и Закон о привременом умањењу. У таквој ситуацији није раговао ни министар финансија, који би, вероватно, на најбољи начин образложио шта се то догађа у брдовитој земљи на Балкану.

На површину је испливала и намера надлежних да се током идуће године приступи реформи пензијског и инвалидског осигурања. У складу са досадашњом праксом може се само очекивати да ће пензије још више бити нарушене. И те како бисмо волели да нас пракса демантује.

Уз укидање привременог закона учињен је и парадоксални корак. Упркос пракси да се расположиви фонд за увећање пензија линеарно дели на све пензионере, овога пута су за пет одсто увећане пензије онима чија су месечна примања до 26.000 динара. Да би се то учинило прављена је својеврсна математичка гимнастика. Парадоксалну ситуацију ће, како смо чули из проверених извора, разрешити обука запослених у Фонду ПИО који се баве обрачуном пензија.

Фискални савет Србије, капа доле, други пут у последњих неколико месеци реагује истинитим представљањем ситуације. То стручно тело наводи да у буџету има простора да у идућој години пензије буду веће за седам процената, што је Влада Републике Србије демантовала. Очигледно је Влада подлегла захтевима

осорних чиновника да се вишак пара у буџету обезбеди неусклађивањем пензија.

Иконачно тачку на мучну ситуацију ставио је председник државе Александар Вучић који је изјавио да ако се наставе садашњи економски трендови, вероватно ће бити створен простор за повећање пензија. Поновио је да су пензионери поднели највећи терет у фискалној стабилности државне касе. Баш због те чињенице чиновници нису смели да дирају у законом утврђено право да се пензије усклађују готово аутоматски на основу два параметра које прати статистика. Председник је тако на себе преузео терет који би по слову Устава и закона требало да носи Влада Републике Србије.

Укидање закона којим су пензије драстично смањене, много више него за посленима у државном сектору, најављивано је громогласним саопштавањем податка да када се то буде догодило никада толико велике нису биле пензије. Да се на тренутак нашалимо: па у време хиперинфлације пензије су биле милијардерске. Ако ћемо право да беседимо, ниво пензија треба мерити према куповној моћи пензионера. Знамо добро да су пре 1990. године пензије биле „златне“. Очигледно је да се те године неће поновити.

Надлежне државне институције када саопштавају „Никад веће пензије“, требало би да буду прецизнији, па да, на пример, кажу – сада су пензије највеће, рецимо, ако се упореде са онима из од 1990. године, или онима од 5. октобра 2000. године, или већ од неког трећег или иног датума. У овом часу су грађанима, више него икада, потребне објективне истине, посебно пензионерима. Само тако се ствара међусобно поверење и мобилишу масе да учествују у побољшању животног стандарда и укупних прилика у земљи.

Зна се да усклађивања пензија у последње три године (1,2 одсто, па 1,5 одсто, па 5 одсто) није надокнадило инфлацију у том периоду. Дакле, пензије су објективно све мање и тање.

Када је о реформи пензијског и инвалидског осигурања реч, очекује се да у том процесу учествују и представници пензионера. Искључиво на тај начин може да се пронађе најбоље решење.

Ако су пензионери поднели главни терет у фискалној консолидацији државног буџета, а јесу, уместо нових завлачења руку у њихове џепове, треба очекивати серију финансијских олакшица и враћање одузетог дела пензије. За паре које су им закинуте, пензионери би могли да закрпе многе рупе, чак и аутомобил да купе. Потребна је „игра“ отворених карата.

Звонимир ПЕШИЋ

Свечани скуп нишких војних пензионера

РЕЗУЛТАТИ
УТИРУ ПУТ БОЉИТКУ

Нишка организација постала је позната по преданости у помоћи својим члановима када треба да остваре утврђена права или да одговарајућим административним поступком поврате окрњени део пензије, односно дођу до циља када се испрече проблеми. Њихови успеси мере се стотинама и стотинама решених случајева у корист војних пензионера.

У Дому ВС 25. октобра, уз учешће бројних чланова одржана је свечана седница Скупштине Градског одбора УВПС Ниш. Том скупу присуствовали су представници Команде КоВ, јединица ВС, градских власти, удружења са којима војни пензионери сарађују и многобројни пријатељи и поштоваоци Удружења. Списак званица које су се одазвале свечаности толико је дуг да би за навођење имена, презимена и функције гостију било потребно много простора.

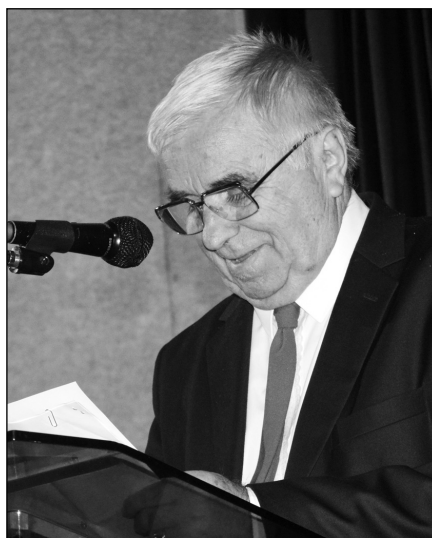
Председник нишких војних пензионера мр Милутин Пантелић у свом обраћању навео је већину полуга које су учиниле рад те организације познатим и изван Ниша

—Пре 25 година, 29. октобра 1993. године, на оснивачкој Скупштини, уз присуство 800 делегата, формирана је Градска организација УВП Ниш. Нажалост, многи од тих делегата нису данас међу нама... Припреме за оснивачку Скупштину обавио је Иницијативни одбор са Драгољубом Лазичем на челу, који је тада изабран за првог председника Градског одбора. Данас Градска организација, након одређених спајања, у свом саставу има 12 месних организација, а и придружене колективне чланове: Подружницу Клуба генерала и адмирала и Удружење пензионисаних летача и падобранаца Србије.

Градска организација покрива пет градских општина, а и општине Гаџин Хан и Сврљиг. Једна од највећих у Србији, а са поносом можемо рећи да смо први у погледу пружања помоћи војним пензионерима у остваривању њихових права, из свих области, како у управном и парничном поступку, тако и у областима стамбеног збрињавања, здравственог обезбеђења и другим, нагласио је Пантелић.

Потом је казао да ако се посматра период од 25 година, то није неки дуги временски интервал, али ако се уз бок тог податка ставе чињеница шта је све Удружење учинило за своје чланове, може се рећи да тако нешто није учинило ниједно друго удружење, ма колико да траје

—Посебно ваља истаћи да услови у којима смо радили, нису нам били наклоњени и да нам је пут заиста био трновит. Увек смо били трн у оку држави и неким другим структурама и нико није хтео да нас посматра у правом светлу. Законом о Војсци Србије из 2008. године и новим Правилником о платама и другим новчаним примањима професионалних лица Војске Србије укинута је усклађивање војних пензија

Милутин Пантелић

са повећањем плата професионалних војних лица. Тиме је дошло до великих разлика у висини пензија лица истог чина и положаја, али пензионисаних у различито време.

Четири дуге године
умањених пензија

Овим законом нису усклађене војне пензије са ванредним усклађивањем за 11,06 од 1. јануара 2008. године, чиме је повређен закон на штету војних пензионера. Војни пензионери су то своје право потражили посредством надлежних државних и судских органа, где су, уз понављање својих захтева, три и четири пута успели да дођу и до највише судске инстанце. Држава је признала право, али га је редуковала за једну трећину, па су војни пензионери поново оштећени. Десет година је прошло, али се надлежни и даље „ваде“ када је реч о признавању права за потраживања у било ком облику, казао је Пантелић.

Пребацивањем пензијско-инвалидског осигурања војних осигураника у надлежност Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и на Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Србије, држава је војне пензионере практично истиснула из правног система, јер у Закону о пензијско-инвалидском осигурању категорија војних пензионера не постоји. Усклађивање пензија се врши

Порука председника
Љубомира Драгањца

СВЕТЛИ ПРИМЕР

Спречен другим важним догађајем значајним за нашу организацију желим да вам се обратим и упутим неколико порука. Јубилеј 25 година Удружења војних пензионера Србије представља временску одредницу чијим сагледавањем могу да се оцене досадашња постигнућа, али и реални домети којима стремимо.

Када су оснивачи наше организације пре четврт века увидели друштвене токове и сагледали положај пензионисаних војних старешина, посебно нарушена права, било је јасно да само уједињени можемо да станемо на пут негативним процесима и да одлучно кренемо у мирнодопску борбу за остварење дефинисаних циљева. Шта је у ове две и по деценије постигнуто свима је познато, па о томе нећу да детаљишем. Резултате деловања УВПС осетио је сваки војни пензионер.

У свечарском тренутку деловања наше организације сам по себи намеће се закључак да није време за „бациање копља у трње“.

Још много тога треба урадити, а овога пута ћу споменути само насушну потребу да се пензијско и инвалидско осигурање војних осигураника поново врати у Фонд за СОВО јер је очигледно да само такав потез може да исправи неправде које су у међувремену створене, па је, на пример, распрострањена појава да пензионери истог чина, платне групе и оталих елемената имају различита месечна примања. Не могу а да не споменем војно здравство на које наши чланови имају све више примедби. Код надлежних органа смо предузели више корака како би војно здравство, као некада, било по мери корисника услуга.

Нишка организација војних пензионера представља светли пример како се помаже члановима у решавању нарушених права, административних проблема и свакодневних животних ситуација. У свему је окренута човеку, том нашем највећем благу. Верујући да ће тако бити и убудуће, упућујем вам речи подршке и одајем признање.

Честитам вам вредан јубилеј и желим добро здравље, дуг живот, да вас у свему прати срећа и да вам живот буде испуњен непрекидним остварењем жеља.

по прописима које обезвређују особности војне професије. Пребацивање је поделило војне пензионере на оне који су до тада били пензионисани и оне који одлазе у пензију почевши од 1. јануара 2012. године, јер њима се у пензију обрачунава и накнада по основу бенифицираног стажа, чиме се још више увећава разлика између пензија лица истог чина и положаја.

Најзаслужнија
уручена су
признања

—Војни пензионери Србије су пресавили папир, захтевајући остваривање тог права, јер је то и нека врста дискриминације. Стигли су до највише судске инстанце, али суд и даље мудро ћути. Укинута је и Правилник о једнократној новчаној помоћи за побољшање материјалног положаја корисника војних пензија, која се односио на решавање тешке материјалне ситуације и тешке болести.

Четири године стрпљиво подносимо умањење пензија, која је обухватило 96 одсто војних пензионера, те иако је привремено закон укинута, није нам још јасно шта ће нам бити враћено, јер свако износи своју рачуницу. Несхватљиво је да неки образовани људи који јавно делују сматрају да је тумачење прошлости и садашњости које они спроводе једино води напретку, а стара кинеска пословица каже „сви цветови будућности израстају из корена прошлости“. Све смо стоички издржали и ништа нас није омело да нашим пензионерима пружимо максималну помоћ у свим областима.

Увели смо доделу солидарне и хуманитарне помоћи за пензионере чија су признања по члану домаћинства испод 12.500 динара, као и за случајеве тешког обољења и елементарних непогода, а много смо помогли нашим члановима за време поплаве у Обреновцу. Ми смо једино удруже-

ње које 40 одсто чланарине издваја за солидарну помоћ, напоменуто је Пантелић и наставио:

—Увек смо били спремни да против државних органа иступамо организовано и институционално, тако да смо у два наврата прикупљали потписе за остваривање наших захтева. То је још једном показало наше јединство за наступ према државним органима. Издејствовали смо да се три пута продужава вансудско поравнање везано за закинути део пензије.

Чека се државна изградња станова

Нисмо могли много да учинимо за стамбено обезбеђење чланова, јер станова једноставно нема. Надамо се да ће у периоду, после одлуке да се гради, бити више станова за поделу и да ће у нашем граду нићи неки солитер, а министар лично уручити кључеве нашим пензионерима. Нови правилник о стамбеном обезбеђењу треба да донесе бољитак за војне пензионере који нису решили стамбени питање.

—Шта нам сада највише треба? Одговор је јасан, да је то здравље. Године пролазе, а терет тешког рада и службовања све више стиже. У условима садашњег стања у друштву здравље је скупо. Наша предност, да кажем и срећа, јесте чињеница

што у нашем граду имамо Војну болницу, са којом смо успоставили такву сарадњу какву нема ниједна градска и општинска организација. Стање у Војној болници из дан у дан се побољшава, јер држава је напоскору почела да осавременује ту значајну здравствену установу. У цивилном здравству запошљавају се нови лекари, али то не важи и за нашу Војну болницу, која је најстарија здравствена институција у Србији, јер је формирана пре 141 годину. Неопходно је да нам болницу ојачају и бројнијим санитетским кадром, чиме ће и наше потребе бити брже и боље испуњаване, нагласио је председник нишких војних пензионера.

Речено је и то је Главни одбор УВПС, у сарадњи са Министарством одбране, успео да укине одлуку, којом су се из доприноса за здравство исплаћивана боловања активних припадника до 30 дана, чиме су обезбеђена већа новчана средства за здравствено обезбеђење.

—Време које долази тражи одрицања и непрекидну активност за остваривање наших права. Главни одбор УВПС је покренуо иницијативу, а и даље ће инсистирати на томе да се војни пензионери врате тамо где им је место — у Министарство одбране, чиме ће се многи проблеми решити, многе аномалије отклонити, а то ће бити тежак и мукотрпан задатак од кога не треба одустајати. Поново ћемо покренути иницијативу да се у Нишу отвори Геронтолошки центар за војне пензионере и чланове њихових породица, јер за то постоји потребан грађевински простор, казао је Пантелић.

Председник Извршног одбора ГО УВПС Зоран Вучковић на почетку излагања честитао је окупљеним војним пензионерима јубилеј Удружења. Потом је дочарао време у којем је организација основана, наглашавајући да је реч о нестраначкој и социјално-хуманитарној организацији. Апострофирао је и неколико проблема који оптерећују војнопензионерску популацију. Посебно се осврнуо на ситуацију у војном здравству, наводећи да последњих година није било лекова и због тога што се из здравственог фонда надокнађивало боловање до 30 дана за активне припаднике система одбране, али да је Удружење успело да то „покрива“ Министарство одбране из других средстава, онако како.

—Још увек није донет о војном здравству, али се очекује да се то коначно догоди. Поједини људи већ 23 године чекају решење стамбеног проблема. Њих 4200 немају никакав стан, а 4500 војних пензионера само је делимично решио стамбени проблем. У Нишу 481 лице нема коначно решено стамбено питање. Изградња државних стана је отпочела, па се очекује да ће наши пензионери добити кров над главом. Коначно је укинута закон којим су привремено умањене пензије. За укидање тог закона прво је затражио Фискални савет, па Међународни монетарни фонд, па Влада Републике Србије, рекао је између осталог Зоран Вучковић, жажелевши присутнима да што дуже користе пензије.

Најзаслужнијим члановима уручена су признања.

3. Пешић

Шта садржи Уредба Владе Републике Србије о пензијама

МАЛО СЛОЖЕНА РАЧУНИЦА

Влада Републике Србије на седници од 19. октобра усвојила је Уредбу о условима, висини, обухвату корисника пензија и динамици исплате новчаног износа као увећање уз пензију, којом се прописује да се новчани износ као увећање уз пензију обрачунава на следећи начин:

За кориснике чија је висина пензије за октобар и новембар 2018. године износила до 26.643,75 динара (за те кориснике није примењиван Закон о привременом уређењу начина исплате пензије), новчани износ увећања уз пензију обрачунава се као 5% на висину пензије корисника.

Пензија чији су износи до $26.643,75 + 5\% = 26.643,75 + 1.332,18 = 27.975,93$ динара,

Ова група пензионера добија увећање пензије за 5%.

II За кориснике чија је висина пензије за октобар и новембар 2018. године износила од 26.643,75 динара до 34.003,90 динара, (на ове кориснике је примењен Закон о привременом уређењу начина исплате пензије), новчани износ као увећање уз пензију обрачунава се као разлика између износа исплаћене за септембар 2018. године увећане за 5% и износа припадајуће пензије према Закону о ПИО.

Пензија чији је износ у септембру 2018. године износио на пример:

$26.843,75 + 5\% = 26.843,75 + 1.342,18 = 28.185,93$ динара,

Да није било примене Закона о привременом уређивању начина исплате пензије, пензија тог корисника је требала да буде на пример: 27.650,00 динара. Овај корисник пензије добија увећање и то: $28.185,93 - 27.650,00 = 535,93$ динара.

Корисници којима је исплаћена пензија у септембру у износу од 26.643,75 до 34.003,90 динара имају одређени износ као увећање.

III За кориснике чија је висина пензије за октобар и новембар 2018. године била већа или једнака 34.003,90 динара (за те кориснике је примењен Закон о привременом уређењу начина исплате пензије), не обрачунава се новчани износ као увећање уз пензију. Овим корисницима пензија ће се у новембру 2018. године исплатити по Закону о ПИО.

Скуп је протекао у пријатној атмосфери

Крушевљани обележили 25 - годишњицу УВПС

СУМИРАНИ РЕЗУЛТАТИ

Свечана седница УВПС Крушевац, поводом 25 - годишњице УВПС, одржана је 27. септембра у ресторану касарне „Цар Лазар“. Поред чланова Градског одбора, повереника из Бруса и Варварина, седници су присуствовали председник Извршног одбора УВПС Зоран Вучковић, представник Команде гарнизона мајор Бранислав Митић, заменик команданта 246. БАБХО мајор Мирослав Станковски, председник Надзорног одбора УВПС Крушевац Ђурђе Радмановац, председник Градског одбора СУБНОР-а Крушевац Илија Омић и велики број чланова нашег Удружења.

Након поздрава присутних гостију, председник ГрОД Душан Самарџић је нагласио да је тежишни задатак Удружења непрекидна борба у заштити статуса и положаја КВП, и да је протекли период обележен активностима за бољи социјални, здравствени и материјални положај војних пензионера.

У пригодном говору председник УВПС Крушевац Душан Самарџић се у најкраћим цртама осврнуо на оснивање и почетак рада УВП, а затим је нагласио да је стратегијски циљ Удружења очување војнопензионерског система. Удружење има задатак да штити права војних пензионера утврђена Уставом и законима са тежиштем на заштити и унапређењу права из области пензионерског, инвалидског и здравственог осигурања, као и стамбеног обезбеђења. Затим је говорио о правној и административној помоћи КВП у поступцима жалби и тужби због закидања законом загарантованих права војних пензионера и решавање њихових статусних питања.

У даљем излагању председник Самарџић је таксативно набрајао главне активности за протекли период: обилазак старих и болесних од стране здравствене комисије; обезбеђење солидарне помоћи за КВП са нижим примацијама (у протеклих 25 година додељено је више милиона динара); учешће на манифестацијама поводом значајних датума из историје са полагањем венаца за Дан победе, Видовдан, дан почетка агресије НАТО-а, Дан ослобођења... учешће у обележавању дана јединице и служби у гарнизону, као и у раду срод-

них организација, које делују у Крушевцу; дружење чланова Удружења, информисање чланства и друго.

Општи је закључак да је било пуно активности, да се оне не би могле реализовати без изузетне сарадње и помоћи Команде Гарнизона, Центра АБХО, 246. БАБХО, Одељења за здравствену заштиту; IV групе Фонда за СОВО, чланова Градског одбора, повереника и одређених донатора.

Неизмерну помоћ пружали су ГлОД и ИзОД Удружења војних пензионера Србије.

Пре доделе признања, председник ИзОД Зоран Вучковић пренео је поздраве председника ГлОД УВПС господина Љубомира Драгањца и похвалио рад ГрОД и ГрОР УВПС Крушевац.

Након овога, господин Вучковић је исцрпно информисао присутне чланове о битним питањима, којима се бави ГлОД и ИзОД УВПС, а односе се на пензионерско осигурање, здравствену заштиту, стамбено обезбеђење и укупно побољшање материјалног положаја КВП. Посебно је апострофирао стамбену проблематику.

Нагласио је да не желимо да у било чему будемо привилеговани, него једино на чему с правом упорно инсистирамо јесте поштовање Устава и закона. Подсетио је да је комуникација Удружења војних пензионера Србије са чланством сада много бржа, боља и конкретнија јер се све најважније у врло кратком времену ставља на сајт УВПС и чини доступним свима, који то желе.

Поводом 25-годишњице оснивања и рада УВПС уручена су признања. Платета УВПС додељена је секретару ГрОД УВП Крушевац Горану Мишковићу. Захвалница Удружења војних пензионера Србије уручена је Градском одбору СУБНОР-а Крушевац. Платету и захвалницу је награђенима уручио је и честитао председник ИзОД Зоран Вучковић. Захвалнице УВП Крушевац додељене су: др Милки Јовановић и Ратку Милованкићу, члану ГрОД УВП Крушевац.

Након ове свечаности настављено је дружење гостију, чланова ГрОД и чланова Удружења уз организован ручак.

мр Александар Симоновски

Обележена 25-годишњица УВПС у Врању

ГОДИНЕ РАДА И ПОНОСА

Поводом 25 година од оснивања и деловања Удружења војних пензионера Србије у великој сали Дома Војске Србије, 25. септембра одржана је Свечана академија Општинске организације УВПС Врања.

Свечаност је отпочела државном химном „Боже правде“ коју је отпевао Хор музичке школе „Стеван Мокрањац“, уз видео спот „Заставе Србије“, а потом настављена одавањем поште преминулим члановима Удружења и поздрављањем гостију уз видео спот „25 година успешног рада“.

Обележавању су уз многобројне званице присуствовали председник УВПС Љубомир Драгањац, председник Извршног одбора ГО УВПС Зоран Вучковић, командант КоВ генерал-потпуковник Милосав Симовић, командант 4. бригаде КоВ бригадни генерал Слободан Стопа, заменик градоначелника Врања Ненад Антић, начелник Центра МО Врања потпуковник мр Игор Милановић, председница Удружења пензионера града Врања Мирослава Трајковић, председник Градског одбора СУБНОР-а Стојан Младеновић, директор Филијале републичког фонда ПИО у Врању Срђан Декић, представница Компаније „Дунав осигурање“, Филијала Врање Ивана Алексић, директор Филијале банке „Поштанска штедионица“ Врање Весна Михајловић, директор Музичке школе „Стеван Мокрањац“, Тања Близнаковски и референт за културу и ВД начелника Дома ВС у Врању Цвета Стриковић.

Свечаном говору председника Општинске организације УВПС Врања Воје Младеновића, претходила је песма „Тамо далеко“ коју је отпевао хор Музичке школе „Стеван Мокрањац“, праћен видео-спотом поводом обележавања 100 година од краја Првог светског рата.

Обраћајући се присутнима председник Младеновић је, између осталог, рекао да је у условима који су карактерисали последњу деценију двадесетог и деценију двадесет првог века, тражи невероватне напоре људи који су одлучили да се ухвате укошта са насталом ситуацијом и проблемима у којима су се нашли војни пензионери. Основати удружење и усмерити хиљаде људи ка остваривању својих права, био је прави подвиг те релативно давне 1993 године.

Подсећања на те године почетка рада, буди код свих нас осећај поноса и без обзира што године пролазе, нижу се ево и деценије, ми се поносимо што смо део тог великог дела који су започели и стално дограђивали многи људи, којима дугујемо неизмерну захвалност. Остваривање права из области ПИО било је и јесте у тежишту делатности Удружења, јер су државни органи та права стално и драстично кршили или опструисали, непоштовањем или селективном применом важећих законских уредби, доношењем прописа којим се укидају стечена права и нефинансирањем законских права из области социјалног осигурања. Очекујемо да се начело уставности и законитости, а тиме правичности и хуманости примењују и све буде по закону, истакао је Младеновић.

Имајући у виду све што је председник

Високе званице на свечаности

Хор музичке школе „Стеван Мокрањац“

Младеновић рекао, свакако треба посебно нагласити да су корисници војних пензија свих ових година достојанствено подносили тешкоће, заједно са осталим грађанима, не тражећи ништа посебно, а често се чује: А шта сад хоће војни пензионери. Неће они хлеба преко погаче, већ стрпљиво и достојанствено свих ових година чекају да се оно што је по закону доследно примењује. Са неколико реченица осврнуо се на рад и развој општинске организације УВП Врања, која делују на територији четири општине. Своју беседу завршио је аманетом првог председника УВПС генерал-потпуковника Чеде Ковачевића да живимо у времену својме, а да не заборављамо оно иза нас, а ни оно испред нас. Говор председника Младеновића праћен је видео спотом шеме УВПЈ, УВПСЦГ и УВПС.

После речи председника Младеновића, хор музичке школе „Стеван Мокрањац“, под диригентском палицом професорке Александре Савић, завршава свој наступ поводом 25-тог рођендана УВПС песмом „Ово је Србија“ уз видео-спот, и испраћени из сале аплаузом уз музичку пратњу виртуоза на хармоници Слободана Јовановића, традиционалном мелодијом „Марш на Дрину“, чиме је и започет културно-уметнички програм у коме су наступили уметници глумац Драган Станковић – Митке, казивањем „Поносне песме“ Добрице Ерића, познати интерпретатор народним мелодијама Драган

Стошић – Каце, виртуоз на хармоници и музички педагог Слободан Јовановић и Кате Тасић, члан Општинског одбора УВПС Врања, заљубљеница изворних народних песама југа Србије, Косова и Метохије и Македоније.

По завршетку културно-забавног програма, додељена су овогодишња признања поводом дана УВПС појединцима и установама за допринос УВПС. Председник Удружења Љубомир Драгањац уручио је Повељу УВПС потпредседнику ОпОрг Будимиру Стриковићу,

Плакету УВПС бригадном генералу Слободану Стопи и Захвалницу УВПС Дому Војске Србије у Врању, а потом се обратио поздравним говором и актуелним информацијама.

Председник Воја Младеновић уручио је захвалнице ОпОд које су дизајниране поводом 25 год. успешног рада: Драгољубу Савићу, благајнику Општинског одбора 1994-2004, Ненаду Рељићу члану Надзорног одбора 1998-2006, Драгану Станковићу-Миткету, Слободану Јовановићу, Александри Савић, Кати Тасић и музичкој школи „Стеван Мокрањац“ за учешће у програму свечане академије, Катерини Стефановић – водитељки програма свечане академије и Владимиру Бранди.

Дружење војних пензионера је настављено у ресторану ВУ „Дедиње“ при дому ВС уз традиционални војнички пасуљ, музицирањем песама Слободана Јовановића.

Програм и сценарио за Свечану академију написао је Владимир Бранда, секретар ОпОд и председник за културно-забавну активност уз техничку помоћ Боровоја Драгићевића „Куријак копи“ и сарадника ОпОд Зорана Џонова, а организатор програма био је Будимир Стриковић ОпОд уз помоћ Команде гарнизона, Дома Војске Србије, музичке школе „Стеван Мокрањац“ и ВУ „Дедиње“ у Врању.

**Владимир Бранда
Зоран Џонов**

Нови напади на наше удружење

КАДА ДОГАЂАЈИ ПРЕЂУ РУБИКОН

После два несувисла, неаргументована, острашћена и по многим политички обожена напада на Удружење војних пензионера Србије (УВПС), Удружење синдиката пензионисаних војних лица Србије (УСПВЛС), односно самозвани, самопрокламовани „велики вођа“ за права војних пензионера Јован Тамбурић против УВПС и наших оштрих реакција, након којих је спласла неразумна оштрица, заснована на критици без објективног покрића, чије је исходиште покушај умањена ауторитета УВПС, поново се покушава са дезавуисањем репрезентативне организације војних пензионера Србије, тако што се пласирају ноторне неистине да наше удружење подржава процесе усмерене против права војних пензионера.

Да би, наводно, били спречени покушаји у којима учествује најмасовнија организација која објективно све чини за војне пензионере, Удружење синдиката пензионисаних војних лица Србије је чак сачинило упутство како да чланови УВПС иступе из нашег удружења и прикључе се Удружењу синдиката пензионисаних војних лица Србије. То је груби и безочни настрјај на репрезентативну организацију која осведочено помаже војним пензионерима, а све ради, народски речено, да измени ток матице и усмери „воду на своју воденицу“.

На скуповима УСПВЛС неосновано се благи Удружење војних пензионера Србије, како би се наше чланство приклонило организацији која делује у складу са својим правцима опредељења. Тако су, између осталог, војни пензионери чланови УВПС, позивајући на томе и водећи рачуна о правима и интересима војнопензионерске популације и нико не може да стави објективну примедбу да није деловало у складу са интересима најмасовније, а тиме и репрезентативне организације војних пензионера Србије.

Удружење војних пензионера Србије све време објективне примедбе на законе, уредбе, подзаконска и друга акта, уз навођење свих аргумената, редовно упућује МО и Влади Републике Србије, истрајавајући на томе и водећи рачуна о правима и интересима војнопензионерске популације и нико не може да стави објективну примедбу да није деловало у складу са интересима најмасовније, а тиме и репрезентативне организације војних пензионера Србије.

Удружење војних пензионера Србије се у пракси свог деловања не позива на активности, прокламације и објаве Удружења синдиката пензионисаних војних лица Србије, осим када дара преврши меру, то јест када се минорна и маргинална организација заигра и пређе рубикон. Војни пензионери, ипак, без грешке распознају манипулације и мешетарења других.

Удружење војних пензионера Србије ће, као и до сада, своје примедбе на законе, уредбе и подзаконска акта увек упућивати Министарству одбране и Влади Републике Србије. Уколико УВПС буде незадовољно реакцијама надлежних државних органа, то ће јавно саопштавати и предузимати мере у складу са Уставом РС и законима дефинисаним ситуацијама.

Овогодишњи скуп одржан је у Јагодини

Седница годишње Скупштине Клуба генерала и адмирала Србије

АНАЛИЗА РАДА У ПРЕТХОДНОМ ПЕРИОДУ

Клуб генерала и адмирала Србије, на својој годишњој седници Скупштине, одржаној 18. октобра у Јагодини, дао је снажну подршку председнику и државним органима Србије у одбрани националних интереса у решавању Косовско-Метохијског питања и очувања интегритета државе Србије. Домаћин овогодишње седнице Клуба, господин Драган Марковић Палма, председник Скупштине Јагодине, одао је признање и изразио задовољство што су генерали и адмиралли својим деловањем, лично и примером достојно бранили интересе и слободу свога народа, уручивши Клубу грб града Јагодине. Клуб је граду доделио своју Плакету као својеврсно признање за успешну сарадњу и допринос очувању и одбрани интереса Србије.

Овогодишњи скуп Клуба одржан је у „Pose hotely HILL“, у сали српских добротвора, Николе Спасића, Илије Милосављевића Коларца, Ђорђа Вајферта, Симе Андрејевића Игуманова, Саве

Поповића Текелије, Луке Ћеловића, Мише Анастасијевића и Милана Кујунџића Абердара. У раду су учествовали чланови клуба, уз присуство представника Војске Србије, других организација и удружења Србије, те представника власти и домаћина овог скупа, града Јагодине. Састанак је протекао у радној и срдечној атмосфери.

У уводном излагању, председник Скупштине Клуба, генерал-потпуковник у пензији Миломир Миладиновић, посебно се захвалио граду домаћину. Подршкосу извештај о раду Клуба у протеклој години, генерал Миладиновић је истакао, да су Клуб и његови чланови извршили постављене задатке и били достојни свог имена и положаја у Републици Србији и њеној Војсци.

Након усвајања закључака чланови Клуба и њихови гости, у пратањи домаћина обишли су Аква парк, Музеј воштаних фигура и ЗОО врт, понос града Јагодине и наставили дружење у атмосфери обостраног уважавања и израз дубоког пријатељства. **Д. К.**

Обележен Дан АРЈ за ПВД

ДЕФИЛЕ И ПРИКАЗ СРЕДСТАВА

Поводом Дана рода АРЈ за ПВД - 30. септембра, у касарни Бањица у Београду одржана је војничка свечаност уз присуство команданта РВ и ПВО генерал-мајора Душка Жарковића и бројних званица. Генерал Жарковић је подсетио на најважније тренутке у историји овог рода војске, укажујући на значај ПВО у условима савременог рата, наглашавајући значај контроле и заштите суверенитета ваздушног простора Републике Србије.

Након свечаног дефилеа и уручења награда онима који су у претходном периоду постигли најбоље резултате у

раду, уприличен је приказ средстава ракетне технике и положени су венци на спомен-обележје погинулим припадницима 250. ракетне бригаде.

Дан АРЈ за ПВД прославља се у знак сећања на 30. септембар 1915. године када је редов Родоје Љутовац, припадник артиљеријског пука „Танаско Рајић“, модификованим топом оборио непријатељски аероплан изнад Крагујевца, што представља прво обарање ваздухоплова изнад Србије.

Честитку поводом Дана АРЈ за ПВД Команди РВ и ПВО и Команди 250. рбр за ПВД упутио је председник УПВЛПС пуковник у пензији Златомир Грујић.

Дани ослобођења Ниша

ИСТОРИЈА СЕ НЕ СМЕ ЗАБОРАВИТИ

Полагањем венаца на споменик војводи Петру Бојовићу 12. октобра обележен је Дан ослобођења Ниша у Првом светском рату. Венце су положили представници Града, Војске, полиције и многобројне организације и удружења. У име Удружења војних пензионера Србије и Подружнице Клуба генерала и адмирала Србије, Венац су положили Стојан Марковић, Милутин Пантелић, Жарко Лазаревић и Зоран Јашовић.

Поводом Дана ослобођења Ниша у Другом светском рату на Споменик ослободилаца Ниша на Тргу Караља Милана, 14. октобра венце су положили представници града, Нишавског управног округа, Војске Србије, МУП-а и више борацких и других

визија подрле су у јужни и југоисточни део града, затим 8. српска бригада, 26. бригада, 23. српска бригада и 46. српска дивизија са севера у садејству са утврђеним рејоном Црвене армије, град је ослобођен око 16,00 часова.

„Сећање и дубоко поштовање је најмање што можемо да учинимо према онима који су своје животе уградили у темеље наше слободе“ рекла је Јелена Митровски, градска већница.

Поводом Дана ослобођења Ниша у Првом светском рату, у градској кући у Нишу приређен је свечани пријем. Домаћин пријема је био градоначелник Ниша Дарко Булатовић, а најважније званице су били представници Војске Србије, полиције, Клуба генерала и адмирала, Удружења војних пензионера и других удружења и организација које негују традиције ослободилачких ратова.

„Историја се не сме заборавити јер ко историју заборави осуђен је да је понови. Свечаним окупљањем поводом Дана осло-

Градоначелник Ниша, Дарко Булатовић са делегацијом војних пензионера

удружења. У име Удружења војних пензионера Србије и Подружнице Клуба генерала, венце су положили Милутин Пантелић, Стојан Марковић и Топлица Илијић.

У Другом светском рату Ниш је ослобођен 14. октобра 1944. године, када је 22. дивизија Народноослободилачке војске ушла у град и напала немачке трупе. Нишка операција почела је 8. октобра 1944. године у осам часова. У граду су биле слабије немачке снаге као заштитни делови. Десета, Дванаеста српска бригада и 22. српска ди-

бођења Ниша у Првом светском рату, желео бих да пошаљемо поруку: Ако човек не уништи рат, рат ће уништити човека! Српска страдања никада нећемо заборавити, али их никада нећемо поновити“ рекао је градоначелник Ниша, Дарко Булатовић.

О догађајима који су претходили 12. октобру говорио је Никола Арсић. а у културном делу програма наступили су чланови Симфонијског оркестра и Народног позоришта.

Мр Милутин Пантелић

Свечаност је завршена традиционалним дефилом

Додела социјалне и хуманитарне помоћи у септембру 2018. године

РЕШЕНИ СВИ ЗАХТЕВИ

На основу Правилника о социјалној и хуманитарној помоћи Удружења војних пензионера Србије, Извршни одбор је на седници одржаној 5. октобра 2018. године, размотрио захтеве достављене у септембру 2018. године, и на основу прописаних критеријума и испуњених услова, донео је одлуке о додели једнократне социјалне и хуманитарне помоћи:

А) Материјално стање

На основу члана 5.а у вези са чланом 4. став 1. тачка 1. Правилника
ОпОр Крагујевац ЦМ: 26.000,00 – по члану 11.620,90 динара
ОпОр Краљево РМ: 32.000,00 – по члану 11.933,82,90 динара
ОпОр Пирот ИД: 32.000,00 – по члану 11.997,70 динара
ОпОр Врање ПБ: 32.000,00 – по члану 8.436,80 динара
ОпОр Звездара ЧМ: 32.000,00 – по члану 6.124,00 динара
ОпОр Пожега ДН: 32.000,00 – по члану 11.335,10 динара
ОпОр Смедеревска Паланка ШЧ: 29.000,00 – по члану 13.123,04 динара
ОпОр Ћуприја СМ: 29.000,00 – по члану 8.836,36 динара
ОпОр Крушевац МН: 36.000,00 – по члану 6.048,32 динара
ОпОр Обреновац ГС: 29.000,00 – по члану 13.015,00 динара
ОпОр Параћин ПБ: 36.000,00 – по члану 4.730,99 динара
ОпОр Ниш ИМ: 20.000,00 – по члану 25.526,00 динара

Б) Здравствено збрињавање

На основу члана 5.а у вези са чланом 4. став 1. тачка 2. Правилника,
ОпОр Ниш ИМ: 20.000,00 – по члану 25.526,00 динара
Новчана средства су уплаћена на текуће рачуне 10. октобра 2018. године

Захтеви који су достављени у септембру су сви решени. Захтеви који буду достављени од 1. до 31. октобра 2018. године биће решавани почетком новембра 2018. године.

Извршни одбор

У Крушевцу обележен Дан службе АБХО

ВОДЕЋИ ЦЕНТАР У РЕГИОНУ

Делегација УВП Крушевац, са председником Душаном Самарџићем на челу, присуствовала је обележавању 28. септембра – Дана Службе АБХО Војске Србије у касарни „Цар Лазар“ у Крушевцу.

Свечаности су присуствовали: представници Команде за обуку пуковник Жељко Чобић и потпуковник Негован Стаменковић, градоначелница града Крушевца Јасмина Палуровић, начелник Расинског округа Бранислав Весић, команданти јединица у гарнизону; представник Полицијске управе Крушевац, директори јавних предузећа и установа града Крушевца, представници Удружења војних пензионера, Организације РВС и Удружења бораца ослободилачких ратова, пензионисани припадници Центра АБХО и 246. батаљона АБХО (некада бригаде).

У име припадника Центра АБХО и 246. б АБХО, присутне госте поздравио је командант свечаности потпуковник Сибин Динчић, који је између осталог рекао:

„28. септембра 1932. године у Крушевцу, у Војно-техничком заводу „Обилићево“, формирана је прва јединица противхемијске заштите, која је утемељила правце развоја и постојања АБХ службе. Данас, на овај дан, обележавамо 86 година од постанка, до 2008. године – рода, а данас АБХ служба Војске Србије. АБХ служба данас је служба опште намене за све видове, родове и службе Војске Србије, а основу чине Центар АБХО и 246. б АБХО.

Центар АБХО је носилац индивидуалне стручно-специјалистичке обуке АБХО војничког састава, курсирања и усавршавања припадника Војске Србије Различитог нивоа из области АБХО, испомоћи у школовању официра АБХ службе Војној Академији и подршке у реализовању преузетих државних обавеза (међународних конвенција и уговора у области ограничења и заштите од ефеката дејства ОМУ). Центар је на основу Одлуке министра одбране о променама у организацији и развоју Центра за усавршавање кадрова прерастао у Регионални центар АБХО, водећи центар у региону за обучавање кадрова АБХО службе. Као такав у могућности је да реализује задатке за националне потребе, потребе земаља региона, партнерских земаља и међународних организација по основу различитих уговора, а формација Центра омогућава каријерно усавршавање и напредовање официра и подофицира АБХ службе.

Кроз интензивну међународну војну сарадњу до сада су Центар АБХО посетили припадници 101 земље“.

Годинама је приређиван тактичко-технички збор, где су била приказана најсавременија средства и опрема са којом служба АБХО располаже, а за грађане Крушевца био је отворени дан – сви који су били заинтересовани могли су да уђу у касарну „Цар Лазар“ и разгледају приказана средства.

На крају, за све госте организован је коктел.

мр **Александар Симоновски**

У Војном музеју изложба о војној дипломатији

ДРАГОЦЕНИ ДОКУМЕНТИ И ПРЕДМЕТИ

Ове године Република Србија обележава 140 година војнодипломатског представљања, односно упућивања првог војног изасланика на дужност. Јубилеј је обележен отварањем изложбе у Војном музеју на Калемегдану, коју је приредила Војнообавештајна агенција. Изложбу је посетио председник УВПС Љубомир Драганац.

Отварајући изложбу директор Војнообавештајне агенције бригадни генерал Зоран Стојковић подсетио је да је од 1978. године до данас око 500 официра обављало дужност војног изасланика, односно изасланика одбране. У овом тренутку Република Србија има 23 изасланства одбране.

– Велика је част за официра да представља своју земљу и своју војску. И данас бројни припадници Министарства одбране и Војске Србије обављају ту изазовну, одговорну и часну војничку дужност. Њихов задатак јесте да шире истину о Србији и њеној позицији војне неутралности, опредељењу које дозвољава да сарађујемо са свим земљама и свим војним савезима, ако је то у обостраном интересу. Изасланици одбране пружају подршку државној дипломатији и реализују задатке спољне и одбрамбене политике земље, коју креира државно и војно руководство Србије. Они су промотери интереса нашег система одбране, дипломате у униформи који унапређују пријатељске одно-

се и развијају међународну војну сарадњу – рекао је генерал Стојковић и истакао да је у години јубилеја војне дипломатије Војнообавештајна агенција отворила изасланство одбране у Белорусији, а до краја године планирано је и отварање изасланства у Ирану.

Јубилеј је својим колегама честитао војни изасланик Републике Аустрије пуковник Томас Ахамер, доајен војнодипломатског кора у Србији, и уручио директору ВОА документа из архива Аустрије који се односе на неке од наших првих изасланика у Аустрији.

Глумца Небојша Миловановић читао је делове извештаја војних изасланика с краја 19. века.

У поставци изложбе налазе се извештаји војних изасланика писани руком с краја 19. века, као и њихови мемоари, примери докумената којима је регулисан рад војних изасланика у нашој војсци и оружаним снагама других земаља, промотивни албуми са фотографијама из ЈНА, оригинални примери телеграма, а изложени су и делови униформи наших изасланика од 19. до 21. века.

Прво војно изасланство отворено је у Бечу крајем 1878, а први официр који је имао част да представља нашу војску у иностранству био је артиљеријски мајор Костантин Миловановић Кока, официр школован у земљи и иностранству, који је био и познати конструктор стрелачког наоружања.

Великани светске науке: Михајло Пупин

ИНФОРМАЦИОНО ПРЕМОШЋАВАЊЕ КОНТИНЕНАТА

У време када се у Америци одвијала бескомпромисна борба између присталица коришћења наизменичних и једносмерних струја, Пупин је, вођен искључиво научним аргументима, стао на страну оних који су у наизменичним струјама видели брз индустријски напредак човечанства. Захваљујући епохалном проналаску, оличеном у „Пупиновим калемовима“, свет је доживео информационо премошћавање континената. Велики Пупинов допринос медицини, посебно хирургији.

Пише Влада РИСТИЋ

Михајло Пупин у средишту НАСА

Почетком деведесетих година 19. века у Америци се одвијала бескомпромисна борба између присталица једносмерне струје, с једне стране, и наизменичне, с друге стране, па се Пупин, неизбежно, мада не желећи, укључује у њу на страни ових других, јер су научна сазнања, потврђена експерименталним истраживањима, ишла у прилог наизменичној струји. Због тога је највише био погођен чувени проналазач Томас Едисон (1847–1931) чије је предузеће увелико градило електричне централе за производњу једносмерне струје не само у Њујорку, већ и у другим градовима Америке и Европе. Једносмерна струја је тада коришћена за осветљавање насељених места, улица и станова, у индустријским погонима.

И наш генијални научник и проналазач Никола Тесла (1856–1943) бавио се свестраном применом наизменичне струје и успео да патентира мноштво проналазака чија се употреба заснивала управо на наизменичним струјама. Најзначајнији проналазак био је, нема сумње, његов асинхронни електромотор.

Теслине проналаске откупљује велики индустријалац Џорџ Вестингхаус (1846–1914) након чега долази до сукоба (финансијских) интереса између Вестингхауса, који све снаге усмерава ка коришћењу наизменичних струја, и Едисона, одавно опредељеног за једносмерне струје у које је уложио велики новац.

Слика Михаила Пупина
коју је урадио Паја Јовановић

Фотографија помоћу икс зрака

Знајући за све то, Пупин, који је на Универзитету Колумбија, као ванредни професор, предавао електротехнику, физику, термику и хидраулику, у својој сада већ добро опремљеној и савременој лабораторији започиње обимна истраживања на подручју комуникација, при чему су га посебно привлачиле тзв. хармонијске наизменичне струје високе фреквенције, које се умногоме разликују од струја ниске учесталости. После дугог и напорног рада дошао је до закључка да је помоћу нарочи-

тог уређаја (резонатора) могуће издвајање хармонијских струја одређене учесталости, што је, осим теоријског значаја, било од велике практичне користи. Захваљујући резонатору омогућено је преношење телеграфских порука помоћу наизменичне струје различите учесталости. Пупинов патент – резонатор – уједно је означио и почетак истовременог преношења више телеграфских сигнала помоћу једног проводника. О том изуму Пупин је, 1893. године, објавио научни чланак у часопису „Расправе Америчког института електротехничара“, скренувши на себе и своја истраживања велику пажњу америчке научне и стручне јавности. Занимање за Пупинову проналазачку делатност било је утолико веће, сем осталог, и због тога што се поклопило са прилично наглим научнотехничким и индустријским напретком америчког друштва онога времена.

Отуда, вероватно, несмањено интересовање и за практичну примену икс (рендгенских) зрака у медицини, чему су Пупинови огледи немало допринели. Било је, наиме, познато да икс зраци делују на фотографску плочу, али да би се добила слика било је потребно да прође бар један сат. Пупину је, међутим, пошло за руком да време за добијање слике сведе на само пет-шест секунди, што је било од великог значаја за медицину у којој су, у снимању људског организма, рендгенски зраци тада, а и касније, били од огромне користи.

Само две недеље после Рендгеновог сензационалног открића (2. фебруара 1895) Пупин је добио прву фотографију начињену помоћу новооткривених (икс) зрака. Сазнавши за то Пупиново откриће, велики број лекара почео је да се јавља Пупиновој универзитетској лабораторији не би ли сазнали више о новом начину лечења људи.

Теоријско, па практично решење проблема

Пупин се икс зрацима, заправо, није дуго бавио, већ је много више времена посвећивао комуникацијама. Био је заокупљен одговором на питање како да се информације пренесу на што већу удаљеност, да се за то не користи велики број проводника и да све то буде у границама исплативости. Био је то у оно време (крај 19. века) веома сложен проблем, а захтеви и очекивања врло велики, јер је индустријализација увелико захватала не само Америку, него и цео свет, тако да је поуздан и брз проток информација био од великог значаја за човечанство уопште, а не само за развој појединих привредних грана.

Дотадашња настојања многих инжењера и научника да што успешније реше низ проблема што су се јављали у вези са ефикасним одвијањем телеграфског и телефонског саобраћаја нису донела никакве плодове. Пупин је, међутим, после много непреспаваних ноћи, проведених у истраживачкој лабораторији на Универзитету Колумбија, успео да реши проблем – најпре теоријски, а убрзо и практично.

ПРОГРАМ И ОБЛАСТИ ДЕЛОВАЊА УДРУЖЕЊА ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА

Циљеви Удружења, према првом статуту, јесу: удруживање војних пензионера ради заштите статусних интереса и социјалног, здравственог и пензијског осигурања; унапређење личног и друштвеног стандарда, социјално-економског положаја и сигурности; унапређење положаја у друштву и породици; заштита личног интегритета и људског достојанства, и остваривање права на покретну и непокретну имовину која проистиче из њиховог минулог рада.

Програмска оријентација Удружења војних пензионера Југославије на оснивачкој скупштини, 16. септембра 1993, и у првом статуту који је тада усвојен, назначена је у циљевима и задацима: удруживање војних пензионера на територији СРЈ ради заштите њихових статусних интереса и социјално-здравственог и пензијског осигурања; пораст личног и друштвеног стандарда; унапређење места војних пензионера у породици и друштву и заштита њиховог интегритета и људског достојанства; учествовање у изграђивању и доношењу ставова и одлука на местима где се одлучују о њиховом социјално-економском положају; сарадња и креирање заједничког наступа са сродним удружењима и савезима.

У том статуту УВПЈ дефинисано је као „удружење грађана, које својим Програмом рада и акцијама окупља и повезује све војне пензионере који живе на територији СРЈ. Удружење је интересна социјално-хуманитарна, нестраначка организација добровољно удружених војних пензионера ради остваривања интереса својих чланова на начелима солидарности и у складу са важећим прописима.

На изборној скупштини 31. маја 1995, усвојен је нови Статут и у њему су посебно наведени циљеви, а посебно задаци Удружења.

Циљеви Удружења, према том статуту, јесу: удруживање војних пензионера ради заштите статусних интереса и социјалног, здравственог и пензијског осигурања; унапређење личног и друштвеног стандарда, социјално-економског положаја и сигурности; унапређење положаја у друштву и породици; заштита личног интегритета и људског достојанства, и остваривање права на покретну и непокретну имовину која проистиче из њиховог минулог рада.

Шта су све опредељења УВПС

Задаци Удружења јесу: помоћ војним пензионерима у остваривању основних права из области пензијског, инвалидског и здравственог осигурања и социјалне заштите; прикупљање мишљења чланова о побољшању материјалног положаја и статуса, и достављање предлога државним

органима или самостално решавање; предузимање мера на унапређивању и спровођење пензијског, инвалидског и здравственог осигурања и социјалне заштите; сарадња са органима Фонда социјалног осигурања војних осигураника (Фонд за СОВО), Министарства за одбрану (МО), Генералштаба ВС, командама и установама ВС, Организацијом резервних војних старешина, и са борачким организацијама; покретање поступака код државних и војних органа ради стицања права на непокретну и покретну имовину; организовање сусрета, излета и других облика рекреативне активности; пружање помоћи оболелим и изнемоглим члановима; сарадња са туристичким и другим организацијама, ради пружања повољних услова за одмор, рекреацију и опоравак; сарадња са командама гарнизона у организовању сахрана и пружања помоћи породицама у случају смрти члана Удружења; организовање задругарске делатности ради побољшања материјалног положаја војних пензионера и стицања финансијских средстава за Удружење; посете јединицама, командама и установама ВС, музејима и културним установама, историјским споменицима, ради неговања традиција и патриотских осећања; припремање, и организовање акција у случају угрожавања права и интереса војних пензионера; сарадња са Савезом пензионера Србије у организовању пензионерских клубова; пома-

гање војним пензионерима из отцепљених република настањених на територији СРЈ у решавању њихових проблема, и сарадња са сродним организацијама у иностранству ради размене искустава, развијања међусобног поверења, и очувања мира.

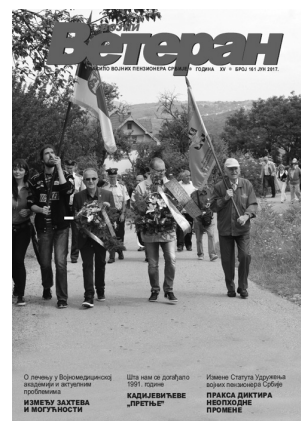
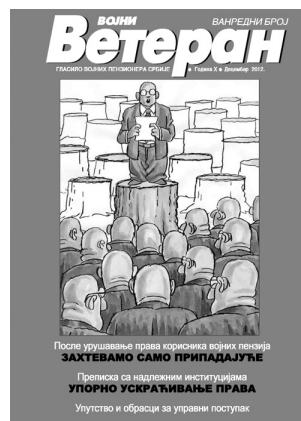
Након вишегодишњих дискусија, коначно је, од лета 2000. године, почела израда Програма УВПЈ, који је усвојен на Ванредној изборној скупштини 31. маја 2001. године. То је први програм Удружења, од његовог настанка, рађен не само за време садашње већ и за време које долази.

Програм полази од става да од оснивања, 16. септембра 1993, Удружење војних пензионера Југославије, удруженим напорима чланова, настоји да заштити интересна, статусна и друга права гарантована Уставом и законима. На том обимном и часном задатку афирмисани су принципи прокламовани формирањем Удружења: заштита статусног интереса из области пензијског, инвалидског и здравственог осигурања, патриотска и ванстраначка опредељеност. При томе, Удружење је у сложеним друштвеним условима изражавало опште и посебне интересе војнопензионерске популације на примерен начин, показујући тиме величину и значај. Зато и тражи да држава јамчи стечени и перспективно бољи њихов материјални и друштвени статус.

Стална заштита укупног статуса војних пензионера

У заштити интереса војних пензионера афирмисало се Удружење али и Фонд за социјално осигурање војних осигураника, и са њим су развијени коректни кооперативни односи и остварена примерна сарадња.

У Програму се истиче да ће потреба за сталном заштитом материјалног и укупног статуса војних пензионера остати трајно актуелна. С тим у вези, у мери јачања економске основе земље и материјалног положаја пензионера, тежиште деловања Удружења преносиће се са заштите интереса и захтева за квалитетнијим живљењем на друга тежишта. социјално-хуманитарну заштиту; бригу за најстарији део популације и побољшање услова живљења са новим и лепшим облицима рекреације, психофизичке и менталне рехабилитације; уметничких и културних садржаја.

Укупност тих кретања мора да прати одговарајућа организациона структура Удружења, масовност организовања и борба за респективнији положај и углед у држави и друштву, који треба да резултира потпуним или делимичним буџетским финансирањем организационе структуре Удружења или појединих активности које оно реализује, а од опшtedруштвеног и националног су интереса.

Удружење у будућности мора плански и организовано развијати смишљене и креативне делатности и организације, посебно у великим градовима, посредством којих треба да се обезбеди: допунско запошљавање млађег дела пензионерске популације, посебно дела са ниским просечним примањима; хуманитарну помоћ за појединце из старијег дела популације, као и финансирање различитих рекреативних, уметничких и културних програма.

У Програму, као и у Статуту, Удружење војних пензионера Југославије дефинисано је као „интересна, социјално-хуманитарна, нестраначка и патриотска организација војних пензионера, у којој се на начелима солидарности остварује заштита и унапређење њихових статусних интереса у складу са Уставом, законима и прописима Савезне Републике Југославије (СРЈ) и нормативним документима Удружења.

У Програму се полази од темељног става да је основа деловања Удружења поштовање Устава СРЈ, њеног суверенитета, интегритета и територијалне целовитости, јединство организовања, нестраначко опредељење, законитост, правичност, хуманост и солидарност.

У суштини и по природи Удружење је израз реалних потреба за остваривање стечених права корисника војних пензија, њихове заштите и унапређења; очувања достојанства и одговорности пензионисаних војних лица, као грађана државе. Зато је чланство у Удружењу добровољно. Оно представља израз осећања припадности Војсци, отаџбини, војничкој части и опредељености за неговање традиција, те континуитета одговорности за одбрану отаџбине.

Интересна и социјално-хуманитарна организација

Удружење је интересна организација која се бори за остваривање, очување и унапређење интереса чланства из области

пензијског, инвалидског и здравственог осигурања и стамбеног обезбеђења.

Удружење је социјално-хуманитарна организација која на принципима солидарности треба да корисницима војних пензија, превасходно старијој и болесној популацији, обезбеди хуманије услове живота у „трећем добу“, социјалну сигурност, становање и здравствену негу.

Удружење је патриотска организација чији чланови интересе отаџбине, њене слободе и безбедности стављају изнад свих у складу са сопственим условима и могућностима.

Удружење је нестраначка организација чије се деловање заснива на принципима: солидарности, социјалне правде, хуманости, заштите слобода и патриотизма. Отворено је за сарадњу са свим организацијама која се залажу за такве принципе.

Удружење је социјални миље где се наставља животни континуитет професионалних припадника Војске, који почиње са ступањем у војну службу, која је у својој природи специфична, траје радни век, и у којој је очување традиција војничке части и професионалне етике највиша морална и патриотска вредност до краја живота.

Удружење се залаже за квалитетније задовољавање секундарних и терцијалних потреба корисника војних пензија, за њихов виши стандард у свим областима.

Општи циљ деловања Удружења је да у складу са Уставом и законским прописима удруженим напорима корисника војне пензије обезбеђује сигурност, животну егзистенцију, социјални статус достојан човека и да својим патриотским и војностручним квалитетима доприноси изградњи стабилне државе и њеној успешној одбрани.

Удружење се залаже за: потпуну заштиту универзалних, загарантованих и стечених права и слобода корисника војне пензије; редовно усклађивање исплату војних пензија; квалитетну здравствену заштиту; комплексну социјалну заштиту, посебно најстаријих, инвалида и тешко болесних; адекватно стамбено обезбеђење; јачање патриотизма, родољубља, етичких и моралних вредности, неговање и развијање традиција народа, државе и Војске; стварање програма допунске делатности који ће обезбедити бољи материјални статус организације; стварање услова у којима ће корисници војне пензије бити у могућности да исказују креативност у разним области-

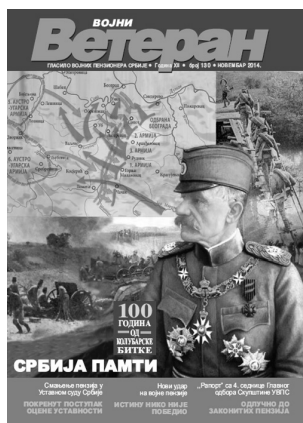
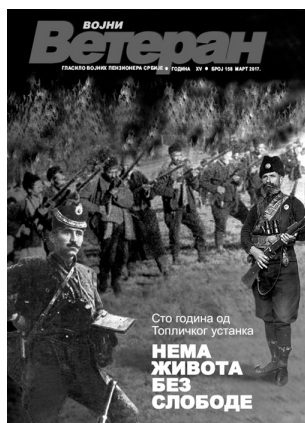
ма стваралаштва; стварање услова за одмор и рекреацију сагласно старосном добу, могућностима и потребама чланова; потпуно, правремено и објективно информисање.

Подршка изградњи војске

Удружење је опредељено за изградњу модерног демократског друштва, слободе, једнакости и социјалне правде и део је прогресивних снага које се боре за њихову реализацију. Подржава изградњу Војске као савремене оружане силе, добро опремљене, обучене, морално јаке и надахнуте светлим традицијама вековне борбе за слободу. Опредељења остварује: непрекидним праћењем ангажовања надлежних органа на примени законских одредби у вези са статусом и положајем корисника војне пензије; залагањем за стварање масовне организације која ће на добровољном принципу обухватати све кориснике војне пензије, и квалитетом ангажовања на јачању стабилности друштва и његове одбране остварити статус организације од општег значаја; развијањем различитих активности примерених старосном добу чланова; радом на нормативном регулисању организације, њене структуре, деловања, права и обавеза појединачно-чланова, носилаца функција, органа и организација по дубини организовања, осмишљавањем, организовањем и развојем разних услужних агенција; организовањем укључивањем својих чланова у организације од значаја за одбрану земље; сарадњом са надлежним органима Војске сагледава могућности стварања агенција, које ће посредством њене инфраструктуре реализовати аранжмане за потребе Удружења; осмишљавањем и организовањем сусрета чланства Удружења ради дружења, такмичења, обиласка историјских и других знаменитости; организовањем рада на припреми пројеката и стварању материјалних претпоставки за изградњу геријатријских установа и геронтолошких центара.

Из општих задатака произилазе посебни задаци који су подложни честој ревизији, усавршавању и доградњи у складу са условима и захтевима времена.

(У припреми овог прилога коришћени материјали из књиге „Удружење војних пензионера Југославије, Србије и Црне Горе 1993-2003, чији је аутор Златомир Грујић)

Обележен Дан Команде за развој Расинске бригаде

РЕЗУЛТАТИ КОЈИ ОБАВЕЗУЈУ

Поводом 19. октобра, Дана Команде за развој Расинске бригаде, у кино-сали у касарни „Цар Лазар“ одржана је војничка свечаност. Присуствовали су пуковник Славен Бошковић, помоћник команданта Команде за обуку ГШ ВС, градоначелник Јасмина Палуровић, начелник РУО Бранислав Весић, делегације ОРВС, УВП Крушевца, СУБНОР-а, представници СПЦ, МУП-а, суседних општина, породице погинулих војника током претходних ратова.

Делегацију Удружења војних пензионера Крушевац предводио је председник ГрОД УВП Душан Самарџић.

Команда за развој Расинске бригаде формирана је 1. децембра 2011. године, у спомен на дан када је тачно пре 100 година, 19. октобра 1918. године, српска војска ушла у ослобођени Крушевац.

Минутом ћутања одата је пошта погинулим и преминулим припадницима 125. мтбр, 7. пбр, 53. грб и Команде за развој Расинске бригаде.

Госте је поздравио командант Команде за развој, пуковник Раде Рњаковић, који је између осталог рекао: „Ових дана град Крушевац обележава значајне датуме и значајне догађаје из бурне српске историје предака и народа овог краја, а то су догађаји који су везани за ослобођење Крушевца у оба светска рата.

Данашњи празник је посебан. Његова величина и значај су одређени временском дистанцом од 100 година, у знак сећања на 19. октобар 1918. године, када је славна српска војска коначно ослободила Крушевац и околину од окупационих бугарских и аустроугарских снага.

Већ четири године Република Србија и Војска Србије обележавају годишњице важних догађаја из великог рата, славе велике команданте српске војске и њихове знамените битке, славне српске и стране личности које су својим херојством урезале себе у камен историје, али и сву муку, патњу и крваво заједничко страдање српског народа и његове војске.

Само су српски народ и српска војска могли у приликама какве су владале пре 100 година да изнесу терет Церске, Дринске и Колубарске битке, голготу албанских гудура, опстанак, опоравак и реорганизацију војске, фантастичне борбе на Солунском фронту и ослобођење отаџбине, српских али и других земаља западно од Дрине и северно од Саве, чији народи нису никада сагласили да признају истину: да им је слободу донео мудри српски сељак у војничком мундиру са шајкачом на глави. Овом приликом да вас подсетим на садржај телеграма који немачки цар шаље бугарској влади после пробоја линија на Кајмакчалану и хаотичне бежаније бугарских јединица из шанаца и ровова, који гласи: „Зар је 60.000 српских војника решило исход рата! Срамота!“

Желим посебно да истакнем и то, да ова јединица са поносом носи наслеђе и негује традиције херојске 125. мтбр и да јој је припала велика част да чува успомене на страдале официре, подофицире и војнике у својој спомен-соби и спомен-обележју у касарни „Расина“.

Скуп се обратио и пуковник Славен Бошковић, помоћник команданта Команде за обуку ГШ Војске Србије.

Телеграме са честиткама су упутили министар одбране Александар Вулин; начелник Генералштаба, генерал потпуковник Милан Мојилов; командант Команде за обуку, генерал потпуковник Ђокица Петровић и многи други.

У оквиру обележавања, посетиоци су имали прилике да уживају у културно-уметничком програму, а након тога посете Спомен-собу.

Дружење је завршено у војничком ресторану, уз традиционалан војнички пасуљ.

мр Александар Симоновски

Да се не заборави

СТРЕЉАЊЕ НЕВИНИХ ЦИВИЛА

Један од догађаја најнехуманијих цивилних жртава на почетку Другог светског рата десио се 1941. године у Драгинцу. У знак сећања и поштовања невиних стрељаних 1950 грађана Драгинца и више околних села, сваке године, на дан стрељања 14. октобра 1941, становништво општине Лозница, околних места, Војске Србије, Шапца, Богатића и Београда, окупља се на ово једно од најстрашнијих стратишта у Европи, као и неколико стотина грађана, да ода дужну пошту невиним стрељаним цивилима.

Свечаност је била на државном нивоу, уз химну и војничку почасну стражу, учешће

београдских уметника - Горице Поповић, Боре Дугића и хора „Међу фрескама“. Од домаћих учесника пригодан програм извели су ученици ОШ „14. октобар“ из Драгинца. Свечаност је почела опелом невиним цивилним жртвама, а затим су се присутнима обратили градоначелник Лознице Видоје Петровић, а у име Владе Србије државни секретар у министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Ненад Нерић.

Положени су и венци Владе Србије, Војске Србије, града Лознице, СУБНОР-а и УВП Шапца, Богатића и многих других организација. У заједничкој делегацији СУБНОР-а и УВП Шабац били су Владимир Нинковић и Милан Бркић.

У другом делу ове свечаности основна школа у Драгинцу, која носи назив по дану стрељања нејужних цивила „14. октобар“, обележила је 178-годишњицу постојања.

С. Стојановић

Прослављен јубилеј 21. класе ВА КоВ

ПЕТ ДЕЦЕНИЈА ОД ЗАВРШЕТКА АКАДЕМИЈЕ

Питомци 21. класе Војне академије КоВ, који су школовање завршили 1968. године у време „чехословачке кризе“, са-стали су 22. септембра и свечано обележили педесетогодишњицу стицања првог официрског чина.

Сусрет одржан у београдском Дому војске окупио је 85 пензионисаних старешина, чланова њихових породица и некадашњих командири. Пригодном беседом добродошлицу им је пожелео члан организационог одбора Божо Новак, подсетивши на године школовања и младости и деценије службовања у гарнизонима широм некадашње отаџбине. Затим је Бошко Палибрк прочитао указ о произвођењу некадашњих питомаца у потпоручнички чин и позвао присутне да минутом ћутања одају пошту погинулим и преминулим припадницима класе.

У складу с програмом прославе, слављеници су у пратњи кустоса разгледали савремену изложбenu поставку Народног музеја у Београду, прошетали Кнез Михаиловом улицом и обили Калемегдан.

У част јубилеја, Организациони одбор прославе објавио је пригодну илустровану публикацију - Споменар, са текстом указа и фотографијама са досадашњих сусрета, чије је штампање омогућио класић Звонимир Јанковић, истакнути конструктор и иноватор.

С. Јовановић

Дан ослобођења Крушевца

СВЕЧАНО И ДОСТОЈАНСТВЕНО

Поводом 14. октобра Дана ослобођења Крушевца у Другом светском рату, на спомен обележја положени су венци и цвеће. Код Споменика на фонтани борцима од 1912. до 1918. и код Споменика косовским јунацима, венце су положили градоначелник Јасмина Палуровић и председник Скупштине града Живојин Милорадовић, начелник Расинског управног округа Бранислав Весић, представници Резервних војних старешина, делегација СУБНОР-а и других удружења.

Код Споменика борцима Црвене армије (код цркве на Расини), венце су положили градоначелник и председник Скупштине, начелник Округа, делегација Војске Србије, делегације братских градова – Липецк (Русија), Стара Загора (Бугарска), Волви и Ставрос (Грчка) и Рмнику Влчеа (Румунија), представници СУБНОР-а, делегација Удружења војних пензионера Крушевац коју су чинили председник ГрОД Душан Самарцић и секретар ГрОД Горан Мишковић, и представници других организација и удружења.

У оквиру програма прославе Дана ослобођења града Крушевца, откривен је и споменик палим припадницима војске, полиције и резервног састава (1991. - 1999. год.), који су своје животе дали током рата у Хрватској, Босни и Херцеговини и на Косову. Споменик је постављен у оквиру Меморијалног комплекса „Слободиште“. Иницијатори су Удружење бораца са територије града Крушевца и Одбор за спровођење активности за подизање споменика. Ауторско је дело академског вајара из Београда, Светомира Радовића.

Обраћајући се бројним окупљеним грађанима, а пре свега породицама погинулих, градоначелник Јасмина Палуровић је истакла да је „велика част бити данас на овом месту са вама који памтите, сећате се и поштујете жртве ваших најмилијих који су дали за слободу Србије оно највредније што су имали - своје животе. Отишли су право у легенду, у незаборав. А ми смо дужни да сачувамо сећање на њих, да никада не изbledи, јер су нам својим животима обезбедили данашњу слободу и мир. Овај спомен

ник је симбол заједничке борбе војске, полиције, резервног састава и свих грађана учесника ратних дешавања. Из тог заједништва је потекла и снага у борби за очување слободе као највеће цивилизацијске тековине и путоказ за будуће генерације“.

У име удружења „Слободарски покрет Србије“ говорио је Велимир Милошевић. „Слободарску цену Србије, Крушевљани су и у ратовима деведесетих, опет платили скупо, великим бројем живота. Тако је слободарска традиција Крушевца настављена. Зато је и место, на коме ће овај споменик стајати од данас, Слободиште, право место за спомен-обележје сећања на још један трагичан период из историје. Желим да верујем да ће ово бити последњи меморијал погинулима у неком рату“.

Делегација Удружења војних пензионера Крушевац је и на овај споменик положила венац. Председник Клуба привредника Крушевца Бобан Гашић, захвалио се породицама погинулих, активни на највећим жртвама које су поднели за слободу Србије. Овај споменик чуваће од заборава све храбре јунаке који су положили животе на олтар отаџбине и уједно бити трајна опомена на бурно време деведесетих година и бројне страдалнике током тих ратова. Бобан Гашић је подсетио да ће Клуб привредника увек бити уз породице погинулих, активни за сваку помоћ и сарадњу, а да ће својим донацијама и друштвеном одговорношћу и даље радити у циљу просперитета града Крушевца.

Културно - уметнички програм припремио је крушевачки Културни центар, а учествовао је хор „Свети кнез Лазар“, глумач Предраг Миленковић и члан КУД-а „Станислав Бинички“ из Јасике, Сања Максимовић.

Поводом Дана ослобођења града Крушевца, у позоришту је одржана Свечана академија, на којој су најзаслужнијим предузећима додељене Захвалнице. На скупу коме су присуствовали бројни гости, градови побратими, суседне општине, представници руководства града и округа, војске, полиције, јавних предузећа и установа, привреде... изведен је и пригодан програм.

мр А. Симоновски

Крагујевачки пензионери на излету

ЧАРИ ВАЉЕВСКОГ КРАЈА

УВП Крагујевац организовало је 7. октобра излет. Овога пута походили су Ваљево, центар Колубарског региона. Изабран је и дана када се у том граду, на обалама Колубаре, традиционално одржава сајам дуван чварака. Уз чварке, на сајму је било изложено све што је везано за храну, а и артикли домаће радиности и други производи.

У преподневним часовима излетници су посетили Бранковину, родно место наше велике песникиње Десанке Максимовић и чувене породице Ненадовић из Првог и Другог српског устанка. У музеју су њихови гробови као и стара и нова школа, коју је похађала наша песникиња са ентеријером из тог времена.

Следећа радна тачка били су манастир и црква у селу Лелић, где се чувају мошти нашег великог духовника и филозофа владике Николаја Велимировића.

По повратку у Ваљево војни пензионери Крагујевца обишли су споменик Стевану Филиповићу и нашли се на видиковцу Маркова столица. Уследила је посета Спомен соби у касарни „Војвода Живојин Мишић, а преостало време до повратка време је поново прекраћено на локалном сајму.

Све време боравка на овим просторима на услузи излетника био је председник УВП Ваљево Миро Радић, на чему му Крагујевчани дугују велику захвалност.

В. Антић
С. Минић

Из рада УВП Црне Горе

ПРИПРЕМА ИЗБОРНЕ СКУПШТИНЕ

У Подгорици је одржана редовна сједница Управног одбора УВП Ц. Горе којој су присуствовали представници свих општинских организација. Сједницу је отворио председник Павле Бандовић и укратко изнио активности око обилежавања 25-годишнице Удружења, са посебним нагласком да је организација била добра и да су домаћински дочекане делегације Србије, Македоније и Албаније. Тежиште дневног реда било је припрема за одржавање изборне Скупштине јер су прошле четири године, те је потребно изабрати нове органе и руководство које ће наставити

рад, оправдати своје постојање, спроводити статутарне одредбе и програмска начела.

Прво су анализирани предлози општинских организација за допуну Статута а затим је утврђен број делегата из општинских организација за Скупштину, Управни и Надзорни одбор. Око предлога за председника Удружења усвојен предлог да на листи буду два кандидата из Подгорице а да потпредседник буде из Херцег Новог. Председник Скупштине да се бира из Подгорице, а потпредседник из општинске организације Бар.

Закључци кратки, обавезујући, војнички: Да се изборна Скупштина одржи 12. децембра, да општинске организације правовремено доставе предлог кандидата за председника, списак делегата са пријавама за дискусију, предлоге из својих организација за чланове Управног одбора, Надзорног одбора и комисија.

Р. Здравковић

Краљевчани у Нишу и Прокупљу

ПРАЗНИК ЗА ОЧИ И ДУШУ

Градска организација УВП Краљево, већ уобичајано, своје излете планира заједно са колегама из Чачка. Тако је било и овог 20. октобра, када су за циљ одабрани Ниш и Прокупље.

На путу до Ниша, у општини Ражањ, посетили су манастир Свети Роман, један од најстаријих у Србији. Од старешине манастира сазнали су најважније податке о здању; чињеницу да је саграђен, највероватније, у 9. веку и да му се ктитор не зна. Иначе, ово је друго или треће манастирско здање. Посебно је била занимљива прича о пуковнику руске војске Николају Николајевичу Рајевском, чије је срце, по жељи његове мајке, сахрањено у дворишту манастира, јер је Србију волео, за њу ратовао и свој живот дао.

Наставак приче је следио у Нишу. У згради Команде Копнене војске намирнике је дочекао бригадни генерал Владета Балтић, један од најближих сарадника генерал-потпуковника Милосава Симовића, команданта КоВ. Двојица генерала су жртвовали слободан дан и боравак са породицом да би сачekali

војне пензионере и дружили се са њима. Циљ је био обилазак Спомен собе – музеја КоВ, али је за све намирнике представљало изненађење то што експонати нису постављени у посебној згради већ у самој команди, сјајно уређеним ходницима.

Према речима генерала Симовића, комплетан простор на четири спрата уредили су, експонате прикупили и поставили официри, подофицири, цивилна лица и војници Команде КоВ, у ванрадно време, добровољно и без икакве накнаде. Комплетан посао је завршен за две године, што је кратко време и за оне који се професионално баве овом врстом посла. То само сведочи о томе колико је труда, времена и непроспаваних ноћи уложено у све што може да се види. Генерал Симовић је идејни творац и контролор сваког сегмента Спомен собе - музеја. Основна мотивација је била жеља да се не забораве имена и ликови хероја погинулих за своју отаџбину. Инспирација за Спомен-собу је била Спомен-соба 4. бригаде КоВ, отворене 2008. године у Врању, чији је идејни творац такође генерал Симовић, тадашњи командант бригаде.

Музеј обухвата период од српско-турских ратова 1876. године, па све до данашњих дана. Отворен је 26. фебруара ове године и до сада га је посетило више од 3500 посетилаца. Поставка садржи више од 16 000 имена, 10 800 фотографија, преко 1 300 различитих текстова, 39 историјских докумената, 129 предмета, 250 разних шема, 290 застава, 47

униформи и 362 примерка наоружања и опреме из различитих периода.

Да би се музеј детаљно разгледао, потребно је много више времена од оног које је намерницима било на располагању. Готово сви су били у прилици да нађу нешто што је њима занимљивије, да виде познат лик на фотографији или име у неком тексту, али све то је остало по страни када су се нашли у простору где су на зидовима уклесана имена погинулих у одбрани Србије, а на плафону, како генерал Симовић каже - на небу, њихове фотографије. Ова просторија чини целину са простором за богослужење, тако да су имена и слике бораца одмах поред слика свештеника и светаца. Имена погинулих Грка, Руса, Француза и Енглеза су извучена из заборави и исписана на њиховом матерњем језику, што је посебно емотивно прихваћено од стране њихове родбине и туриста из тих земаља приликом обиласка Спомен-собе. Из заборави је извучено и име војника ЈНА Сашка Ђешовског, кога су демонстранти убили у Сплиту 1991. године. Свакако највише емоција буди поглед на слике тих младих људи који су недавно дали своје животе да би одбранили слободу и част Србије. Морам се трудити да нам ови млади људи увек буду у сећању и да не дозволимо да генерације које долазе икада буду у сличној ситуацији.

Од срца препоручујемо свим нашим колегама а и осталим грађанима да, заједно са својом децом и унуцима, погледају снимљен материјал на You Tube под називом: Квадратура круга, Музеј копнене војске Ниш и говор генерала Симовића.

Овај надасве посебан излет допуњен је и обилазком града Прокупља. Прво је на Хисару, брду изнад града, намернике сачекао, поздравио и кафом почастито председник удружења пензионера тог града Милован Вучићевић. Након кратког дружења, посећен је недавно откривени споменик славном гвонзеном пуку, излетници присетили су могли да чују нешто више о херојима Милунки Савић и о борцима из те и других јединица.

На крају дана време је посвећено заједничком ручку и међусобном дружењу. Пуно емоција и задовољства овако организованим излетом се осећало код свих учесника. Договор је да се и наредни излет организује заједно са Чачанима или другим организацијама УВПС.

Јован Симић

Дан ослобођења Земун

ПОШТА ПАЛИМ БОРЦИМА

Испред споменика ослободиоцима НОР-а 1941-1945. у Земуну одржана је комеморација посвећена 22. октобру – Дану ослобођења тог града. Председник СУБНОР-а Земун Миодраг Здравковић отворио је скуп и након минута ћутања одата је пошта погинулим и умрлим борцима НОР-а, а и свим жртвама фашистичког терора у времену Другог светског рата.

Председник Здравковић по-

здравио госте: Милорада Радловића, пуномоћника председника градске општине Земун, генерала у пензији Владу Брара, пуковника у пензији Драгана Матијашевића, Душанку Лукић, члана Републичког одбора СУБНОР-а Србије, пуковника у пензији и борца Прве пролетерске бригаде Зденко Дупланчић, председника ОпОд СУБНОР-а Савски Венац. Биле су присутне и делегације ученика и наставника ОШ „Светозар Милетић“. Хор ђака отпевао је државну химну Србије.

Међу бројним делегацијама које су на споменик положили венце или цвеће били су представници Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије Војислав Стојановић и Зденко Дупланчић, а у име ОпОд УВПС Земун – Славко Дошеновић.

Пригодан говор о данима ослобођења изнео је заменик председника СУБНОР-а Земун Радован Лазаревић.

По завршетку свечаности на-

стављено је дружење у просторијама СУБНОР-а, уз скроман коктел.

Т. Митушев

Подсећање на стрељање Крагујевчана

ВЕЛИКИ ШКОЛСКИ ЧАС

Навршило се 77 година од дана када су немачки фашисти, да би задовољили монструозну злочиначку формулу сто за једног, стрељали недужни народ Крагујевца и Шумадије. Скупљали су и хватали недужни народ по улицама, ђаке и професоре по школама са школских часова, децу...

Велики школски час се одржава сваке године 21. октобра. То је дан великих сећања на мучеништво жртава, а и на велика дела и јунаштва легенди које се неће никада заборавити. На дугогодишњим великим школским часовима 21. октобра чуле су се, одзвањале чувене поруке као што су: „Доста су свету једне шумарице“, „Госпођо Хелга не рађај синове“, „пушка није добар алат, убијање није добар занат, не производи ништа сем туге“...

Десанка Максимовић, легендарна песникиња, у поеми „Крвава бајка“ посвећује стрељаним ђацима чувене, незаборавне и тужне речи:

„Било је то у земљи сељака на брдовитом Балкану, умрла је мученичком срмћу чета ђака у истом дану.

Исте су године сви били рођени, исто су им текли школски дани, од исте болести су пелцовани и сви су умрли у истом дану.“

Велики школски час није нико измислио, рођен је тог тужног дана 21. октобра 1941. године у

Шумарицама.

Са постројеним ђацима и професорима стајао је и директор учитељске школе професор Милоје Павловић. Када му је издајник Марисав Петровић, Љотићев командант и фашистички официр, нудио живот уз презрив поглед на издајника, изговорио је пркосно последње речи пред стрељање:

„Ако ми од тебе зависи живот, не треба ми тај живот.“

Ко је био Милоје Павловић. Одговор на то питање није тешко дати. Професор др Миодраг Зечевић говорио је о Милоју:

„Био је горостасни Шумадица кога је изнедрила Шумадија. Тај поносни син живео је живота достојан његових шумадијских предака које нису могле покорити освајачке империје вековно јуришајући на њена омиљена поља и слободу људи. Милоје је изражавао све нај-

лепше вредности људи које је у историји свог постојања оформио, исткала је у своје људе усадила Шумадија. Био је оно зашто је био предодређен и оно што се од њега природно очекивало. Човек који је у себи носио гене одлучности, хуманости и достојанства свога народа и своје Шумадије. По тим људским вредностима био је Шумадија и снагом своје личности представљао је један храбри и достојанствен народ, понашајући се у животу како се од њега и очекивало.“

Рођен је 1887. године у селу Доње Јарушице, у близини Тополе и Орашца, што представља део централне Шумадије. Учесник је Балканских ратова 1912. до 1913. године, као под-официр, а од 1914. до 1918. као официр славом овењане Српске војске. Одликован је Орденом белог орла и Златном медаљом за храброст.

У Шумарицама 21. октобра 1941. године стрељан је Милоје Павловић, професор, учесник ослободилачких ратова, директор учитељске школе, велики родољуб, хуманиста и огорчени антифашиста заједно са професорима и ђацима као и осталим ухапшеним грађанима, држећи се достојанствено и храбро као да смрт није ништа.

Херојски се држећи у најтежим тренуцима, дели судбину са својим ђацима и са презиром одбија понижавајући живот немачког команданта и домаћег издајника и остаје у колони смрти и свесно даје живот за слободно сунце своје земље. Уз хице немачко-фашистичке солдаатске преселени се у вечну легенду показавши како се брани домовина, како се страх прелива у јунаштво и како се за сва времена живи у историји свог народа.

Херојско држање Милоја Павловића на ивици живота и смрти овековечио је песник Радоје Радовановић у поеми Крагујевац стиховима: „Да ли вас још увек чуди што вољно остајем с њима?/Ја њихов професор стари, зар да их оставим саме?/А сутра? ... Зар сутра прстом да показују на ме?/Ви то не осећате ... то ми „дивљаци“ знамо: / професор није професор са каталогом само.../ Пуцајте! ... Ја држим час...“

За јуначко држање пред стрељачки стројем 21. октобра 1941. године у Шумарицама и херојску смрт проглашен је за народног хероја 27.11.1953. године.

Божидар Чеперковић

Годишњица Крвавог марша

ХЛЕБ, ВОДА И ЉУБАВ

Траг учесника Крвавог марша од пре 77 година, и злочин који су тада према недужном народу починили Немци у усташе, толико је крвав да се и данас не заборавља.

Око спомен-чесме у Јарку, коју су у знак захвалности подигли Шапчани, овога пута окупали се много поштовалаца из Шапца, Сремске Митровице, Руме, Богатића и Јарка и из још десетак сремских села. Никада до сада на овом месту није одржано толико садржајних говора о Крвавом маршу. У име града Шапца венац је положио Александар Симић, заменик градоначелника.

На тај немили догађај својим говорима подсетили су Светозар Атанацковић, у име СУБНОР-а Војводине, Александар Ђенадић, у име ГО СУБНОР-а Шабац и преживели учесник марша и борац 93-годишњи Бранко Лођиновић. Шабац је бескрајно захвалан Јарчанима за бригу и љубав према

учесницима марша, па је у знак захвалности мештанима подигао спомен-чесму која је и сада у функцији. За сећање покољењима на чесми је написано: „Од 24 до 30. септембра 1941. око 8000 недужних Шапчана, Мачвана и Јевреја дотерано је у импровизовани логор у Јарку. На крвавом путу до

логора Немци и усташе побили су и заклали више од 500 потераних. Народ Јарка је хлебом, водом и љубављу дочекао хиљаде несрећника. За многе од њих та вода је значила живот.“

Свечаност, као и сваке године, изврсно су организовали МО СУБНОР-а Јарак са секретаром Милинком Добрићем на челу. Основна школа „Јован Јовановић Змај“ и више активиста месне заједнице Јарак. Посебну помоћ организатору

пружили су у град Шабац и ГО СУБНОР-а Шабац.

На крају свечаности уручено је десетак захвалница активистима који сваке године организују и припремају свечаност.

Стеван Стојановић

Бањалучани на излету

У СРБИЈИ НЕ ИГРАЈ, У БОСНИ НЕ ПЕВАЈ

Један већи број чланова Удружења војних пензионера Републике Српске, заједно са председником Удружења Радетом Вуковићем, боравили су у тродневној посети Краљеву, Врњачкој Бањи и Крушевцу. Домаћини овог боравка били су Рајко Марашевић и Душан Самарцић, председници ГО Удружења војних пензионера Краљева и Крушевца, са којима су правремено договорени детаљи посете.

Ове године свој тродневни излет од 3. до 5. октобра посветили су посети Краљеву, Врњачкој Бањи и Крушевцу. На путу до Краљева искористили су прилику да обиђу спомен-комплекс на Кадиначи, који поред садржаја из Другог светског рата имају и велику галерију посвећену бомбардовању Србије од стране НАТО пакта 1999. године. Испред манастира Жича сачекала их је делегација Градског одбора УВП Краљева. Сусрет је био више него срдачан. Из сваке речи наших гостију могло се видети колико воле и уважавају Србију, народ који у њој живи и све оно што се у њој налази. Обишли су ову велику светињу, присуствовали делу молитве која је била у току и погледали видео материјал о Жичи.

Посетиоци су могли чути да за историју српског народа и његове цркве, Жича има велики значај. Овде је Свети Сава, као први архиепископ независне српске цркве, која је стекла самосталност 1219. године, поставио седиште српске цркве, крунисао свог брата за краља и посветио епископе новооснованих епархија.

Говорити о историји манастира Жича, истоветно је као и говорити о историји српског народа. У старим записима Жича је означавана као мати многих цркава, па је зато, као и свака права мајка, која истински воли своју децу, морала много да страда.

Председник УВП Републике Српске, Раде Вуковић, захвалио је на срдачном дочеку и позвао на заједничку вечеру 4. октобра у хотелу „Бреза“ у Врњачкој Бањи, што је са задовољством прихваћено, а гости су након индивидуалног обилазка манастира и куповином црквених реликвија,

наставили пут Врњачке Бање.

Прихват гостију из Републике Српске у Крушевцу, организован је 4. октобра у касарни „Цар Лазар“, где их је сачекала делегација ГрОд УВП Крушевац. Након добродошлице, организована је посета спомен-соби 125. мтбр. Из излагања мајора Бранислава Митића, бившег припадника ове бригаде, могли су сазнати да је та јединица 1998. и 1999. године била ангажована у одбрани од шиптарско-терористичких снага и формација НАТО-а на простору Косова и Метохије. У тој борби погинуло је 92, рањено 359 и нестало шест припадника бригаде. За заслуге у ратним дејствима, одликовано је 412 припадника бригаде, а за испољену храброст, патриотизам и остварене успехе у борби, 125. моторизована бригада је 16. јуна 1999. године одликована Орденом народног хероја.

Након завршене посете спомен-соби, председник Самарцић је, у име чланова Удружења Расинског округа, а у знак сећања на овај дан, председнику Вуковићу уручио зидни сат, са обележјима УВП Крушевац. Овај гест је од стране гостију пропраћен громким аплаузом.

Затим су гости у пратњи делегације УВП Крушевац обишли цркву Лазарице, остатке Лазаревог града и посетили Крушевачки музеј.

Посетиоци су могли чути да црква Светог Стефана у центру града Крушевца је задужбина кнеза Лазара, високопоштованог српског великомученика, који је витешки страдао у Косовској бици 1389. године. По свом ктитору, кнезу Лазару, у народу је позната као Црква Лазарице и посвећена је Светом Стефану, у част прворођеног Лазаревог сина Стефана. Лазарица је настала као дворска црква у оквиру утврђеног града Крушевца, главног града кнеза Лазара, најважнијег српског владара тога доба, који је владао територијом долине Западне и Јужне Мораве и северним делом Србије. Настао на утврђеном узвишењу Лазаревог града, Крушевац је носио ову титулу до 1043. године, када је Стефан Лазаревић, син кнеза Лазара, своје вла-

дарско седиште пребацио у Београд.

Посетом Народном музеју, гости су могли сазнати да од свог оснивања 19. децембра 1951. године, Народни музеј Крушевац остварује своју основну делатност кроз сакупљање, чување, заштиту и излагање покретних културних добара и остатака материјалне културе завичаја. Током деценија стасао је у значајну установу културе, изграђујући угледну позицију у музејској мрежи Србије. Смештен у простору археолошког парка, надамак цркве Лазарице и остатака кнежевог двора, музеј представља незаобилазно одређиште када је реч о култури и туристичкој понуди града.

Након посете музеју, гости су наставили дружење у ресторану цивилних пензионера Крушевца, уз организован ручак.

Ово прелепо дружење завршено је другарском вечери у хотелу „Бреза“ у Врњачкој Бањи, где су се поред војних пензионера Краљева, Крушевца, Бања Луке придружили и војни пензионери Пожаревца као дугогодишњи сарадници УВП Републике Српске. Заједничкој другарској вечери присуствовао је и председник УВП Србије, Љубомир Драгањац.

Много више времена за разговор, дружење и фотографисање било је на заједничкој вечери у хотелу. Мушки део гостију је без икакве сујете признао да су жене Бањалучанке далеко активније када су у питању дружења, излети, обилазак и помоћ болесним и изнемоглим, помоћ код сахрана преминулих и сарадња са цивилним организацијама сличног карактера и програмских циљева. Председница Актива жена Зора Вученовић Јањуз каже да сваког месеца одржавају састанак на коме се анализира шта је и како претходног месеца урађено и дефинишу задаци за наредни месец. То је полазна основа да већина од око 70 чланица да све од себе да програм буде потпуно остварен. Да би забаве, које организују седмично, биле што боље побринуо се Драгутин Драгић, који је формирао музичку секцију, а у својој 75. години одлично свира хармонику, коју увек носи са собом, па и на овом излету. Желели су да посебно нагласе њихово учешће у званичној слави Војске Републике Српске - Видовдану, коју обележавају сваке године у другом месту. Још увек се слави и 22. децембар, бивши Дан ЈНА, уз подсећање на живот у заједничкој држави Југославији. Заједничка вечера је улепшана добром послугом и музиком оркестра у организацији хотела у ком су гости били смештени. Да је женска секција активнија виђено се и кад се играло коло и певало, а посебно када је Нада Плотан узела микрофон и запевала неколико песама. Фантастичан глас ове Бањалучанке нас је потсетио на ону познату народну, „Кроз Србију не играј, а кроз Босну не певај“.

При крају вечери председник УВП Републике Српске Раде Вуковић поклатио је књиге председници Градских одбора УВП Краљева и Крушевца, Рајку Марашевићу и Душану Самарцићу, у знак захвалности на гостопримство. Марашевић је узвратио макетом „МИГ-а“, који је донирао господин Миодраг Димић, а Самарцић зидним часовником.

Јасно је исказана жеља свих присутних да оваквих сусрета буде што више.

Јован Симић
мр Александар Симоновски

Чудан третман у решавању борачко-инвалидских права

НЕСХВАТЉИВЕ ПОРУКЕ НИЖИХ ЧИНОВНИКА

Од органа за борачко-инвалидска питања општине Вождовац примио сам решење којим се одбија мој захтев за признавање права на ортопедски додаток. Изненађен сам и разочаран оваквим поступком установе за унапређење положаја и бриге за борце и ратне инвалиде из минутих ратова.

Мени је, по личном захтеву, за одређивање ортопедског додатка, првостепена комисија на основу тада приложене медицинске документације признала право на ортопедски додаток IV степена још 30. 8. 2017 год. уз припадајући новчани износ, почев од 1. 6. 2017 године. Незадовољан сврставањем у IV степен поднео сам жалбу јер нисам распоређен у складу са степеном физичког оштећења организма у Другом светском рату.

Као да нису узети у обзир налази лекарских комисија на које сам упућиван. Увиди у детаље тих садржаја били су конфузни, па донекле и контрадикторни, јер се тежиште оштећености организма своди искључиво на ампутације појединих делова тела, при чему нема ни помена о оштећењима кичме која је ваљда носилац структуре целокупног телесног склопа. Она се не помиње у процентима оштећености као други делови и органи што је захтевано од друге првостепене комисије. Намеће се осећај као да су их наводили на минимизирање оштећености организма и оспоравање права и могућности доделе тога фамозног ортопедског додатка који уствари није ништа друго до постојећим прописима призната, ипак нека симболична компензација - накнада друштва за задобијено телесно оштећење од рана током НОП-а.

Борац сам од самог почетка Другог светског рата. Са својом матичном Петом крајишком козарачком НОУ бригадом пред крај 1944 год. сам прешао Дрину и учествовао у ослобађању доброг дела ове наше земље Србије и све до ослобађања Београда. У борби, у самом подножју Авале, положило је животе 119 мојих сабораца из бригаде чији заједнички споменик њихове погиге обилазимо сваког октобра у шуми Шупља Стена.

Уз напред наведено носилац сам два Ордена за храброст, Ордена заслуге за народ, Ордена братства и јединства, добијена током НОП-а, и на крају радног века и Орден рада првог степена са црвеном заставом, као и 6-7 орден, медаља и сличних спомен-обележја у послератној изградњи земље и одбрани њеног система, да би ми упркос свему данашњи органи управе, мени пуковнику у пензији, ратном војном инвалиду са 80 одсто инвалидитета оспо-

рили право и на обележено паркинг место за возило ратног војног инвалида (којим се превозим према потреби, а које сам претходних 5-6 година користио), па је тако табла о ранијој резервацији уклоњена 2017 год.

Наводно због измене прописа, а решење о ортопедском додатку је био лимит да ми се продужи то право пред зградом у којој станујем 40 година, што ево ни до данас није учињено.

Сада се оправдано питам а и све вас, да ли сам ја у заблуди о свему овоме што ми се дешава, „Чији сам и коме припадам“? Из партизанске сам, а не било које друге колоне.

Пред другогостепеном комисијом 17. 7. 2018 године, где сам упућен, на разна питања и тражења одговора у вези са здравственим стањем пред комисијом, професору и осталима са којима је он био, рекао сам у очи (не снисходљиво и не понизно): „Господо мени не треба ничија милостиња већ утврђивање чињеничног, тј. фактичког стања и свега што уз то иде“. Можда је и ово засметало некоме од присутних па изгледа по оваквом решењу и мени.

Нисам по природи за решења путем тужби јер то осећам као да тужим некога свога. Напоследку, ако ништа од свега не даје нормално исходиште, отпремићу комплетну документацију са овим обраћањем и лично председнику државе Републике Србије, са питањем да ако све ово што сам целог свог живота чинио не представљају вредности за које се вредело борити и жртвовати, онда се поставља питање која је то данас скала вредности на којој ће се мобилисати и мотивисати генерације будућих бранилаца слободе и независности ове земље. од могућих настајања неких нових катаклизми које нису искључене.

Драган Машала, пук. у пензији

ВМА између жеља, могућности и мита

КУДА ПЛОВИ МЕДИЦИНСКИ БРОД

Навикли смо да се о Војномедицинској академији говори да је то храм здравља. Деценијама та здравствена установа важи као место где свако болестан може да потражи спас. Многи стручњаци ВМА били су уједно и најбољи у оној великој држави. У много чему ВМА је и даље у врху, али оно што обичног човека-пацијента дотиче јесу проблеми у лечењу, а пре свега у опхођењу медицинског кадра према болеснима. И одмах ћу рећи: ВМА и те како има сјајне стручњаке и људе који се веома професионално односе према пацијентима. И има и оних који су непрофесионални, што се бахато односе према болесницима и што урушавају рејтинг те врхунске здравствене установе.

Мој отац је, да тако кажем, прошао

кроз много небриге. Прво да јавно похвалим лекара Бобана Лабуса, на Клиници за неурологији. Док је он водио рачуна о оцу, све је било под контролом. После четири седмице пребацили су оца на физијатрију. Није могао сам да се храни. Мождана хеморагија је тешка болест. Нису га хранили, па је моја мајка захтевала да га она храни, што су јој дозвољавали свакога дана за ручак.

Медицинској сестри моја мајка је казала да дођу и да барем пет минута и проведу са пацијентом, да уоче како реагује. Добила је одговор: „Шта мислите, када бих поред сваког пацијента била по десет минута, колико бих другог урадила“.

Упознали смо и феноменалне сестре. По сестри у смени знали смо да ли је отац пресвучен или не. Један болесник ме једном замолио да му очистим рибу. Други је питао да му отворим конзерву. Заинтерисан тешким болесницима дају неотворене конзерве.

На физијатрији смо три пута пренели сестрама да је лекар рекао да отац узима нормалну, а не кашасту храну. Сестре су истрајале у грешци. Онда смо оцу куповали храну и доносили му за време посете.

Пошто није био пресвучен, отац је једном лупао по пелени. Медицински техничар је повисио тон и укорио га. Када смо техничара питали зашто се тако понашао, рекао је да се само шалио.

После су оца пребацили код кардиолога са ургентног. Они су га довели у ред. Био је и напојен и нахраћен. Како су га вратили на физијатрију, тамо је стално особље питало када ће ван када ће ван. Када смо питали да мало физијатри раде са оцем, рекли су да са њима треба направити договор. Шта договор значи, нису нам објаснили.

Нису нам рекли да моме оцу припадају пелене, па смо их куповали, све док нам докторка Килибарда није казала да му следују о трошку здравственог осигурања.

На одељењу су хтели што пре да се ратосиљају мога оца. Иако је био у лошем стању, сви надлежни лекари су ставили свој потпис да може одмах у бању. Возач хитне помоћи возио је на ауто-путу 160 на сат. Брат и ја смо нашим возилом једва успевали да пратимо кола хитне помоћи. Толико га је возач истумбао, да је мајка оцу стављала влажне мараме испод главе. Нажалост медицинске сестре није било у пратњи.

У бањи нас је дочекала добра атмосфера. Оца је примио један изузетно пријатан лекар који је пажљиво прочитао све налазе и отпустио листу. Одмах је урађен ЕКГ. Дошао је и интерниста, променили му терапију...

Сутрадан је мој отац преминуо.

Сматрам да ВМА није више она негдашња установа. Нећу рећи ништа ново ако саопштим ону народну да жито треба очистити од кукоља. Стандарди лечења и опхођења према пацијентима треба да се поштују беспрекорно.

Питање које иште одговор: да ли је мој отац био „зрео“ за бању?

Име и презиме познати редакцији

Ослобађање Београда 1944. године

ПОБЕДА ИЗВОЈЕВАНА УПОРНОМ БОРБОМ

Операција Народноослободилачке војске Југославије и Црвене армије за ослобођење Београда трајала је од 14. до 20. октобра 1944. године. Народноослободилачка војска састављена од девет дивизија: 1. и 6. пролетерска, 5, 11, 21, и 6, 28, 36. и 23. ударна сврстане су у 1. армијску групу под командом генерала Пека Дапчевића и пуковника Мијалка Тодоровића, јачине од око 60 хиљада бораца. Четврти мотомеханизовани корпус Црвене армије, Речна дунавска флотила и авијација под командом генерала Владимира Ивановича Жданова, бројиле су више 17 хиљада бораца са 160 тенкова, 1038 моторних возила, 366 топова и минобацача, 674 митраљеза...

ПИШЕ: Јован Радовановић, пуковник у пензији

Једна од мисли водиља бораца НОВЈ, па и моја, током ослободилачког рата пратила их је непрекидно. Уверење да ће Црвена армија, у првом реду, решити исход Другог светског рата. Увек, и у највећим тешкоћама, послушавали смо како се развијају ратна дејства савезника, нарочито на Источном фронту. Првих година, па и касније, све је више било изражено уверење да ћемо се једног дана срести са моћном Црвеном армијом. То је био сан свих бораца.

Зато је непосредни сусрет са Црвеном армијом у јесен 1944. године доживљен - као досађања сан. Као сан који се остварио. Одушевљењу и радости као да није било краја. Увек ми у сећању живи, као да је јуче било, сусрет моје Бригаде 21. српске дивизије са моторизованим тенковским јединицама Црвене армије 11. октобра 1944. године у рејону Раче Крагујевачке. Били смо пресрећни. Дотада смо на нашим друмовима гледали или пресретали само непријатељску моторизацију и из заседа је дочекивали, а сад пред нашим очима друмом пролази дуга колона огромних руских тенкова, топова, камиона. Готово неконтролисано у одушевљењу трчали смо једни другима у сусрет. Командант бригаде мајор Љубиша Веселиновић и комесар батаљона Јово Њего, у одушевљењу су се попели из залета на руски тенк да се загрле са црвеноармејцима који су се дели поред тенковске куполе. И данас чувам ту фотографију као редак примерак. Двојица црвеноармејца су поскакивали са седишта камиона који је вукао топ и дотрчали до нашег строја, загрлили две партизанке (њихове дјевојке), вукући их да иду с њима, да не пешаче. У том заносу без контроле емоција, лепотица - партизанка Лариса Шубић попела се на један тенк и отишла с тенкистима, прошла борбу за Београд, стигла у Војводину, а одакле прешла у једну војвођанску јединицу - и погинула, не вративши се у бригаду, у којој је имала момка Бацу (Предрага Стојковића). Љубав према Црвеној армији и борба за ослобођење надјачала је интимне емоције.

Немци надирали и без војничког реда

Много година касније прочитао сам запис бораца Крајишника Јова Јакшића о језивој слици на прилазима бојишту код Цветкове кафане: „Немци су надирали масовно, без војничког реда, готово су закрчили улице. Наступали су без обзира на жртве, настојећи да по сваку цену продру у град. Стигли су совјетски тенкови. Немци су један запалили. Развила се жестока борба свим врстама оружја. Свуда гомиле непријатељских лешева. Руски тенкови су уништавали фашисте, који су слепо надирали главном улицом. Таква је била слика овог краткотрајног жестоког окршаја. Више људског меса и лешева на тако малом простору и дима од експлозија нисам никад дотада видео. Али, ни више Немаца који су у очајању, у таласима надирали преко гомила лешева овог ведрог и топлог октобарског поподнева. Огромна људска маса, невојнички и панично, надирала је на нас добро наоружане и војнички правилно распоређене.”

У свануће мој батаљон је пролазио, кад је борба била завршена, преко тих положаја у правцу смедеревског друма, према Болечу. Било је то заиста крваво бојиште. Погинули Немци, наши борци, црвеноармејци, измешани по рововима, многи заклани ножевима или избодени бајонетима.

На смедеревском друму, на брисаном простору, поред ретког дрвећа и у плитким каналима поред пута видели смо слику какву нисмо могли сањати, слику распада некада моћне немачке армаде. Гробље немачке технике: моторизације, тешког оружја, топова, тенкова, коњских запрега. Колона дугачка.

Тога дана ја и многи моји другови обновили смо одећу и обућу из немачког плеана. Баканце, тада заплене, издржале су сремско блато.

Све што се кретало уз помоћ машина и горива остало је на друму. У камионима и поред пута мртви немачки војници. Већина камиона била је натоварена храном, живином, свињама, намештајем, теписи-

ма. У једном камиону чак и штампарија за штампање новца.

Немачка групација одустала је од пробоја у Београд, и кренула према Авали. Понели су само лако наоружање, пушкормитраљезе, минобацаче, лаке топове и панцерфаусте, коње и коњске запреге. Све друго је остало на друму.

Напослетку, да споменем још један редак доживљај из кога се види како су Београд, Народноослободилачка војска Југославије и Југославија одавали пошту погинулим црвеноармејцима у Београдској операцији.

Плотуни из 324 топа

Поводом ослобођења Београда врховни команданти НОВЈ маршал Тито и Црвене армије маршал Стаљин издали су борбене заповести истакавши да је заједничким борбама Народноослободилачке војске Југославије и Црвене армије ослобођен Београд и похвалили све јединице учеснице у борби. Стаљин је у заповести наредио да Москва поздрави „херојске трупе Трећег украјинског фронта и трупе Народноослободилачке војске Југославије са 24 артиљеријска плотуна из 324 топа”.

Обе ове заповести штампане су у посебној брошури коју су добили сви борци учесници Београдске операције. Тај документ и данас чувам.

Краљ Петар II, који је својим говором у лондонској емисији Би-Би-Сија од 12. септембра 1944. године на српскохрватском језику, позвао све „Србе, Хрвате и Словенце”, што значи и четничке формације, „да се уједине и приступе Народноослободилачкој војсци под маршалом Титом”, сада је, 21. октобра, на вест да је Београд ослобођен, честитао, опет путем Би-Би-Сија, грађанима ослобођење „заједничком операцијом Народноослободилачке војске Југославије и Црвене армије”, позвао их и замолио „да уједињени у Народноослободилачкој војсци допринесу последњу жртву на олтар наше отаџбине...” Свој говор краљ Петар II завршио је покликом:

„Живела Народноослободилачка војска и јуначка Црвена армија!”

Дакле, и Тито, и Стаљин и краљ Петар II изrekli су оцену да су Народноослободилачка војска Југославије и Црвена армија заједничким дејствима ослободили Београд.

Президијум АВНОЈ-а одликовао је 794 борца НОВЈ и велики број црвеноармејца, а Президијум Врховног Совјета одликовао је више од 300 бораца НОВЈ.

Операција Народноослободилачке војске Југославије (НОВЈ) и Црвене армије за ослобођење Београда трајала је од 14. до 20. октобра 1944. године.

Народноослободилачка војска састављена од девет дивизија: 1. и 6. пролетерска, 5, 11, 21, и 6, 28, 36. и 23. ударна сврстане су у 1. армијску групу под командом генерала Пека Дапчевића и пуковника Мијалка Тодоровића, јачине од око 60 хиљада бораца. Четврти мотомеханизовани корпус Црвене армије, Речна дунавска флотила и авијација под командом генерала Владимира Ивановича Жданова, бројиле су више 17 хиљада бораца са 160 тенкова, 1038 моторних возила, 366 топова и минобацача, 674 митраљеза и 130 радио-станица.

Немачке снаге имале су око 60 хиљада

Генерали Владимир Жданов и Пеко Дапчевић у ослобођеном Београду

Уличне борбе у Београду 1944. Године

људи (по 30 хиљада „одбрана Београда“ и група „Штетнер“).

Кључна тачка борбе на Авали

У борбу за ослобођење Београда ступили смо када су остале дивизије већ изморице Немце. Ми смо их практично довршили и заробили око 300 Немаца, које смо држали у заточеништву на Бањици, на месту дотадашњег логора.

Тих дана се пуцало по целом граду, али кључна тачка борбе за престоницу је била Авала. Зауставивши механизацију на Смедеревском друму код Малог Мокрог Луга, Немци су наставили пробој с лаким наоружањем и запосели ту планину.

И кад су гинули као луди, Немци нису одустајали и чудили смо се одакле им толика упорност, живавост и истрајност.

Осим немачких јединица, предвођених генералом Валтером Штетнером, који ће такође погинути у борбама, на Авали је била и 7. СС дивизија, сачињена од подунав-

ских Шваба, који су знали српски. Отуд је било напетих ситуација кад митраљежи утихну, а ти у мрклом мраку наиђеш на војника који ти се обраћа на твој језику, а не знаш чији је, каже Радовановић.

Уз партизанске снаге, руски тенкови и пешадија су својим гранатама решили исход борбе за Београд, у којој је погинуло 24 руских тенкиста. Њихова сахрана је организована два-три дана после ослобођења, на Тргу републике. Посмртна поворка је чинила 24 тенка, а на сваком од њих је био по један сандук с телима погинулих. Кренули су од Славије, уз почасну пратњу батаљона црвеноармејаца и НОВЈ. Грађани су се окупили и испратили их у тишини. Чуле су се само тенковске гусенице. Неколико година касније, посмртни остаци руских тенкиста с Трга републике су премештени на Гробље ослободилаца Београда.

Укупни губици: НОВЈ око три хиљаде погинулих и више од четири хиљаде рање-

них, Црвена армија нешто више од 900 погинулих бораца. Немачки губици: око десет хиљада погинулих (међу којима и двојица генерала: командант одбране Београда и командант групе „Штетнер“) и око девет хиљада заробљених.

Многе београдске улице су биле у рушевинама. Нарочито зграде око главне железничке станице и у рејону војних и владиних зграда у Немањиној и Кнез Милошевој улици. На више места било је трофеја - разорених тенкова и топова. Много изваљеног дрвећа. Али, пун Београд народа. Готово све оно што је било избегло, као да се за дан-два вратило у Београд. Грађани су долазили и у објекте у којима су привремено боравиле поједине јединице. Неко је тражио Шумадинце, неко Ваљевце, други опет Личане, Крајишнике, Словенце, Ужичане. После неколико дана одмора у Београду, још један радостан догађај за све борце и јединице које су још биле у Београду.

Са пролетерском заставом у нове победе

Припрема се велика смотра и парада на Бањичком пољу (у атару данашње Војно-медицинске академије). Међу борцима, нарочито млађим, шушка се. Многи скоро шапатом зборе: под немачким скутом, бивши генерал Милан Недић имао своју владу, као бајаги „владу српског спаса“. А био је највећи издајник српског народа. Рекао нам је Тито у том свом експозеу - да нас очекују нови задаци, да ћемо се борити против Немаца и усташа у Срему, на новоформираном Сремском фронту - до победе, која није далеко, мада рат још није завршен и да ће бити још много окршаја.

Те вечери, по мраку, кренули смо преко Саве, преко старог железничког моста, који је једини спасен од рушења, па на конач у село Сурчин.

Првог новембра Бригада у маршевској колони, са развијеним пролетерским црвеним заставама пролази кроз јуче ослобођену Сремску Митровицу. Изашла поред строј, рекао бих, цела Митровица. И сви са даровима, служавницима, корпама - пуно ђаконија, највише крофни од белог брашна, које многи од нас нису ни видели а камоли окусили још од предратних дана... Многи нас поздрављају и напомињу: „Тамо је генерални канал, немачки ровови и - тамо је фашизам...“ Док смо у парадној колони улазили у село Лађарак „нађе“ нас немачка артиљерија. Једна граната тешко рани комесара Бригаде Срећка Милошевића. Уз помоћ руског возила и Костје Ђурашиновића, Срећко је још те вечери превезен у Главну војну болницу у Београду. Тамо му је једна нога ампутирана, а један руски официр дао крв за рањеника. Срећко је остао тешки инвалид, а велики радник и човек племените нарави.

У позним годинама причао је ратним друговима да га је у болници посетила племенита и врло пожртвована болничарка Зора Богићевић, која је у Београд дошла као рањеник из савезничке болнице у Италији. Негде у Босни, на игранци Срећко је покушао да са Зором одигра танго или валцер. Али „није ишло“. Зора му је обећала да ће га, макар кад се рат заврши, научити да игра „окретне игре“. Срећко то није заборавио, па је Зору, када га је посетила у болници - ослободио те њене обавезе.

НОВА ПРЕТЊА ТОПЛИХ ДАНА

Комарац (преносилац ВЗН)

Вирус

Вирус

Вирус

Птице-грабљивице (резервоар ВЗН)

Угинула птица

Ризик за остали живи свет

A black and white photograph of a mosquito, likely a species of Anopheles, resting on a textured surface. The mosquito is shown in profile, facing right. Its long, segmented legs are spread out, and its wings are partially folded. The head is lowered, and the proboscis is visible. The background is a blurred, textured surface, possibly skin or fabric.

КЛИНИЧКА ИСКУСТВА

Од јула до октобра 2018. године у Клиници за инфективне и тропске болести ВМА лечено је више од 20 болесника са грозницом западног Нила. Било је и војних и цивилних осигураника, углавном пацијената старијих од 65 година са придруженим хроничним обољењима и ослабљеним имунолошким реакцијама организма. Успешно је излечено и неколико пацијената млађих од 60 година, међу којима је био и један припадник Војске Србије.

– Најчешће су то били неуроинвазивни облици болести. Њихово лечење било је сложено, дуготрајно и неизвесно. Било је и неколико смртних случајева. На основу дијагностичких критеријума у већини случајева је постављена дијагноза вероватног случаја грознице западног Нила, а код два пацијената неуроинфекција изазвана вирусом западног Нила је и егзактно потврђена налазом антитела у ликвору. Дијагноза је постављана на основу симптома и знакова менингитиса, односно енцефалитиса и епидемиолошких података о могућности излагања убудима инфицираних комараца вирусом западног Нила. Поред лабораторијских, микробиолошких, неуролошких и морфолошких претрага (МСЦТ и МР мозга), код тих болесника рађена је и лумбална пункција и вршен преглед ликвора, мождане течности, чиме је поуздано доказивано вирусно запаљење можданих структура – истиче пуковник проф. др Драган Микић.

Према његовим речима да би случај грознице западног Нила био потврђен неопходно је да се код пацијента са неуроинвазивним обликом болести потврди и присуство антитела у ликвору према вирусу западног Нила. Нажалост, то није било могуће урадити на ВМА, јер се за сада ова анализа изводи само у Националној референтној лабораторији за арбовирусе Института за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“. Микробиолози са ВМА су овога лета били у могућности да докажу само антитела према вирусу западног Нила у крви. Због тога су инфектолози са ВМА, поштујући дијагностичке критеријуме код највећег броја оболелих од менингитиса и енцефалитиса, закључили да се ради о вероватним случајевима грознице западног Нила, иако је након испитивања било сигурно да је реч о тој болести.

вирусом јављају се вирусни менингитис, енцефалитис, менингоенцефалитис и акутна флацидна слабост, вишеструко чешће код старијих од 65 година живота, у односу на млађе од 65 година. Тада је неопходна хоспитализација – објашњава наш познати инфектолог.

Према његовим речима тај неуроинвазивни облик испољава се главобољом, мање или више укоченим вратом, ступором, тупошћу, дезоријентисаношћу, тремом, комом, конвулзијама, слабошћу мишића и парализом делова тела. После прежане болести могу се неко време задржати умор, губитак памћења, тешкоћа при ходу, мишићна слабост, депресија и друге.

Досадни преносник

Вирус, дакле, преносе заражене женке тиграстог комарца који долази из Африке. Биле су потребне деценије да напусти своју прадомовину и почне да изазива озбиљније епидемије дилемом света. У Европи се, на пример, први пут појавио шездесетих година прошлог века, али је био веома редак. Међутим, последњих година све је више случајева обољења изазваних вирусом западног Нила.

„Имали смо кишовито пролеће и лето, а то веома погодује расту популације комараца“, објашњавао је ових дана медијима др Бранислав Пешић из Завода за биоциде и медицинску екологију. Само у Панчеву, на пример, на 42 одсто анализираних тачака нађени су заражени комарци. Управо зато се овог лета често прскало и запрашивало против комараца, али се и ту мора бити опрезан, јер не смеју сви да буду уништени, пошто имају своју улогу у екосистему.

Постоје и други преносници, додаје др Милена Крстић – домаће или дивље птице, јер вирус у природи нормално циркулише између комараца и птица, а преко птица селица се такође може пренети ширум планете.

Говорећи о комарцима, ветеринари подсећају да они могу бити нарочито опасни за кућне љубимце.

Како се одбрани?

„Лечење оболелих подразумева симптоматску терапију и превенцију секундарних инфекција“, истиче др Крстић.

Дакле, потребно је да се организам оболелог ојача да може сам да се бори с вирусом, како се не би појавиле компликације, које су заиста опасне. Хумане вакцине још нема. На њој се за сада ради, а према мишљењу стручњака њену примену можемо очекивати тек за 10–15 година.

Како се онда одбрани и заштити? Контролом комараца и оним што сам појединац може да учини за себе – постављањем заштитне мреже на прозоре и врата у просторијама где се борави, ношењем широке одеће дугих рукава и ногавица, избегавањем боравка у природи у време кад су комарци најактивнији, у сумрак или зору. Такође, треба редовно мењати и воду из посуда за кућне љубимце, саксија итд.

Неко је рекао да ће микроби дати завршну реч на овој планети, а не људи. Научка, међутим, напредује, па су људи успели да нађу решења за велике пошасте попут *вариоле вере*, „црне смрти“ тј. куге, тифуса, беснила. Вероватно ће се наћи вакцине и лекови и за читав низ других пошаста па и „западни Нил“. Али, јасна је порука да ће људи морати да мењају свој однос према природи, микробима и да користе антимикробну терапију само када је то строго индиковано. Мораћемо као врста да научимо како да се више прилагодимо природи него што њу прилагођавамо нама и нашим потребама.

Милена МИЛЕТИЋ
Извор *Одбрана*

SLUŠNI APARATI NA LEKARSKI RECEPT

POSEBNE POGODNOSTI ZA
VOJNE PENZIONERE !

- VRHUNSKA AMERIČKA TEHNOLOGIJA
- NEVIDLJIVI SLUŠNI APARATI
- PRODAJA NA RATE

BEOGRAD, Sazonova 18a
011/2435-924

NOVI SAD, Vase Pelagića 4
021/425-370

WWW.SLUSNIAPARATIZONEX.RS

Код 10–20 одсто инфицираних јављају се, 2–14 дана након убода зараженог комарца вирусом западног Нила, симптоми слични грипу – повишена телесна температура, малаксалост, главобоља, гушобоља, болови у леђима, мишићима и зглобовима, увећане лимфне жлезде. Период инкубације дужи је код имунокомпромитованих особа. У 25 до 50% случајева појављује се пролазна оспа слабијег интензитета, по кожи груди, леђа и трбуха. Ти симптоми обично прођу за неколико дана. Код мање од 2% особа инфицираних тим

Интерно гласило
војних ветерана

ИЗДАВАЧ

Удружење војних пензионера Србије Београд,
Браће Југовића 19

ЗА ИЗДАВАЧА
Љубомир Драгањац

НАСЛОВНА
СТРАНА:

Звонимир
Пешић

Година XV. Број 165. ОКТОБАР, 2017.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милен Чуљић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ
Др Часлав Антић мр Александар
Симоновски, мр Милан Шумоња,
Будимир М. Попадић, Душан Старчевић,
Влада Ристић

ДОПИСНИЦИ
Добросав Алексић (Алексинач),
Предраг Добић (Сремска Митровица),
Радивоје Здравковић, (Подгорица),
Будимир М. Попадић (Нови Сад),
мр Александар Симоновски (Крушевац),
Стеван Стојановић (Шабач),
Драгослав Ђорђевић (Крагујевац),
Драган Дабетић (Зајечар)

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ
Будимир М. Попадић М. Чуљић, дописници
и сарадници

УНОС ТЕКСТОВА
Редакција

Лист излази месечно.
Тираж 3. 000 примерака
Телефон-факс: 011/322-8076

ШТАМПА
Пан-пласт, Београд

Адреса, Београд, Браће Југовића 19

Ел. пошта: uvps.veteran@gmail.com
Сајт Удружења <http://www.uvps.rs/>

ISSN 1452-3809

CIP –
Katalogizacija
i publikaciji
Narodna
biblioteka Srbije
Vojni veteran
ISSN 1452-3809

Адвокатске услуге за КВП

БЕСПЛАТНИ САВЕТИ И ПОВОЉНИЈЕ ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

На основу уговора о пословној сарадњи закљученог са УВПС, адвокати:

***Ивана Ц. ЈОВАНОВИЋ**, из Београда, ул. Балканска бр. 18, локал 93 (ТЦ „Иванијум“), тел. 011/2644384 и 064/1735395; Клијенте прима: уторком: од 17.00-19.00 часова;

*** Славица Јањић и Љиљана ЈАКОВЉЕВИЋ**, из Београда, Хајдук Вељко венац 4-6, тел. 011/415-3467, 064/8586510 и 069/162-3244; Клијенте примају понедељком, средом и четврком: зими од 17.00 - 19.00 а лети од 18.00 -19.30;

***Гордана БУЧЕВАЦ СТЕФАНОВИЋ**, из Шапца, ул. Патријарха Павла бр. 10, тел. 015/314307 и 064/2328165; Клијенте прима: четврком од 18.00 - 19.00 часова;

***ВЕСОВИЋ Н. МИРЈАНА** у Београду, Ул.Шуматовачка бр. 149, суботом од 11-15 часова и у Крагујевцу – Ул.Светозара Марковића бр. 19, средом од 15-18 часова.

За потребе војних пензионера ови адвокати обављаће следеће правне послове: даваће бесплатне правне савете и пружаће све остале адвокатске услуге уз накнаду по важећој адвокатској тарифи умањеној за 20 одсто (адвокати Љиљана Јаковљевић и Гордана Бучевац Стефановић), односно 30 одсто (адвокат Ивана Јовановић). Редослед адвоката дат је по редоследу склапања уговора.

УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА САХРАНУ ПРЕКО УДРУЖЕЊА

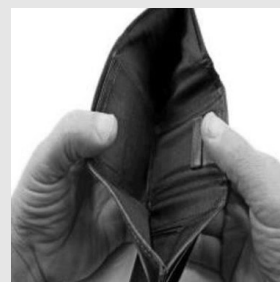
Уколико користите услуге у вези сахране преко Удружења војних пензионера Србије требало би да знате да услуге могу користити чланови УВПС, чланови њихових породица, као и сви остали војни осигураници.

Преко Удружења могу се добити комплетне услуге везане за сахрану:

- организација и заказивање термина за сахрану или кремацију,
- упис у матичну књигу умрлих,
- спроводница за пренос покојника,
- штампање посмртних плаката,
- продаја погребне опреме,
- превоз покојника,
- организација војних почаста,
- помоћ око сређивања докумената пре и после сахране ради регулисања права чланова породице после смрти војног осигураника,
- бесплатан долазак у стан породице преминулог ради договора.

Све додатне информације могу се добити у месним и општинским организацијама УВПС, или директно на тел. 011/8333-142 и 011/6161-769; 064/1660-423 и 011/3181-812.

ПЕНЗИОНЕРСКО ЋОШЕ

Позвани на дијалог често слушају – монолог.

Паре не могу да трају целог живота, а поштење може.

Отворите врата поверењу. Неповеће ће да уђе и кроз кључаоницу.

Глас истине се може утишати и смањити, али се касније знатно јаче чује!

Где постоји више истина и лаж може да се повуче.

Никако да драму пратим из почетка. Сви ме доводе пред свршен чин.

Најскупља је цена небриге.

Душан Старчевић

ВЕОМА ПОВОЉНЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ

ЗА ВОЈНЕ ПЕНЗИОНЕРЕ

У склопу сарадње са УВПС, Стоматолошка ординација „Президент М“, Звездара, Михаила Булгакова (бивша Душана Петровића Шанета) 46, са тимом искусних стручњака, војним пензионерима нуди бројне погодности:

Део услуга бесплатно – стоматолошки преглед, консултација и стручно мишљење,

Остале стоматолошке услуге (протезе, пломбе, надградње и друго), уз значајне финансијске погодности – плаћање на рате или са попустом, у зависности од врсте услуге.

Доказани тим стручњака нуди **све стоматолошке услуге брзо, квалитетно и повољно.**

Телефони за контакт и информације: **011/342-7481, 063/214-800, 064/135-1487.**

Негован Станковић
(1960-2018)

ОДЛАЗАК ПРИЈАТЕЉА

Државни секретар Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Негован Станковић преминуо је у 58. години живота. Била је то вест која је личила на ону, готово немогућу, да је гром одјекнуо из ведрога неба. А само неколико дана пре тога Негован је организовао комеморативне свечаности у Грчкој, поводом сто година од завршетка Првог светског рата.

Говорио је многобројним грађанима који су дошли из свих крајева Србије да одају почаст онима који се тамо налазе на вечној стражи. Казивао је о јунаштву наших дедова и прадедова, о одлучности да ослободе поробљену земљу. Беседио је Станковић крај споменика од глади и исцрпљености преминулих борцима за слободу Дринске дивизије, надамак села Агиос Матеос.

„Јутрос смо били на обали мора где је пре 102. године једна војска, један народ нашла своје уточиште и спас. Након вишемесечног пешачења албанским гудурама. Дошли су до Драча и Валоне, одакле су бродовима, њих 165.000 изгладнелих пребачени на острво Крф. То је био први шок за мештане Крфа. Нису наши преци похрлили да учине било каква прекршаја. Нису починили ниједно кривично дело. За мене је ово увек место где са посебним набојем емоција одајем почаст борцима за слободу Србије. Овде су преживели борци својим умрлим друговима подигли споменик већ априла 1916. године. Зато треба да следимо пут и сећамо се наших предака. Србија је била принуђена да води ослободилачке ратове...

Ми данас, са овога места, одајемо и признање браћи Грцима који су крајем 20. века за време бомбардовања НАТО-а пружили нам помоћ“, рекао је Негован.

А онда је, маниром врхунског рецитатора, сузних очију прочитао стихове уклесане на споменик, које је написао наш књижевник поручник Владимир Станимировић:

„На хумкама у туђини
Неће српско цвеће нићи.
Поручите нашој деци:
Нећемо им никад стићи.
Поздравите отаџбину,
Пољубите родну груду.
Спомен борбе за Слободу
Нека ове хумке буду“.

Негован Станковић рођен је 1960. године у Себеврању код Враћа, где је завршио основну школу. Средњу школу унутрашњих послова похађао је у Каменици, а дипломирао на Правном факултету.

Радни век почео је као службеник МУП-а, да би касније био управник Спортске хале у Врању, а након тога радио у Министарству рада и социјалне политике, у два мандата на положају државног секретара.

Био је неуморни борац за инвалидско-борачка права. Поддржавао је војне пензионере у процесу остваривања права на закинути део пензија од 11,06 одсто. У три наврата се, на захтев Удружења војних пензионера Србије, заложио за продужење могућности вансудског поравнања.

Знао је Негован да се супротстави чак и председнику државе када се ослучивало о борачко-инвалидском осигурању, заступајући права бораца и инвалида.

Одласком Негована Станковића наше удружење је изгубило искреног пријатеља, човека који је људскошћу превазишао многе чији је задатак да брине о онима који су бранили државу и народ.

3. П.

Љубиша Ђ. Величковић
(1941-2018)

МАЈСТОР ПИЛОТИРАЊА

Недавно је у Београду, након дуге и тешке болести, преминуо наш друг и пријатељ, Љубиша Ђ. Величковић, пуковник авијације у пензији.

Љубиша се родио 14. септембра 1941. године у Драгошевцу код Јагодине, од оца Ђорђа и мајке Живке, земљорадника, као шесто дете и једини син. У широј породици, био је шеснаесто дете. Четири разреда основне школе је завршио у родном месту, пети у суседном селу Медојевцу, шести у седам километара удаљеној Лоџици, а седми и осми у Јагодини. Индустријску школу „Радоје Дакић“ у Раковици је завршио 1960. године и одмах се запослио као алатничар у предузећу „Јанко Лисјак“.

Следеће године конкурише на ВВА и одлази на одслужење војног рока у Ниш, где бива кратко, јер убрзо постаје питомац 18. класе ВА КоВ на Бањици. Убрзо прелази на ВВА, коју похађа у Задру и Пули, као питомац 17. класе. Као први у рангу на смеру ЛБА, завршава је 1965. године. Након успешно завршеног курса из руског језика, 1970. године одлази у Краснодар на обуку за штурмана пука. Године 1975., завршава и смер ПВО на КША.

Све време своје службе провео је на аеродрому Батајница. На ВВА је летео на АЕРО-3, 522, ТВ-2 и Ф-84Г, а као припадник 204. лап, где му је и била прва дужност, летео је на Л-12, НЛ-12 и Л-14, као и на Утви 66. Био је и наставник летења на суперсоничној авијацији. Након обуке у Русији, бива скинут са суперсоничне авијације и лети на Н-60 и Ј-21 у оквиру тренажне ескадриле КРВ. Након завршене КША, једно кратко време службује у 11. дПВО, а након тога, следећих 10 година, обавља разне референтске дужности у КРВ и ПВО. Током службовања у КРВ, завршио је и преобуку на НЈ-22 и Ј-22 и активно учествује у увођењу овог ваздухоплова у наоружање, преобучавањем три ескадриле на извиђачку верзију овог авиона. Након Параде 1985. године, прелази у 138. трбр, где завршава преобуку на ЛР-25 и ЈАК-40. На ЈАК-40 је био и наставник летења за обуку капетана ваздухоплова. Овим авионом је летео и по Русији, Пољској, Турској, Италији, Румунији, Бугарској, а са Н-60 вршио је прелете у Либију. Пензионисан је са места Команданта 138. трбр, у чину пуковника 1995. године.

За свој рад, одликован је Орденом са сребрним мачевима, Орденом са сребрном звездом, а од Председника Републике је одликован Орденом рада. Носилац је и две Плакете РВ и ПВО, као и медаља Турске, Кине, Румуније. Током рада на авиону Орао, додељен му је Златни летачки знак.

Члан Удружења био је од 1997. године. Дуго година је обављао дужност председника и потпредседника УПВЛПС. Био је члан ГО Удружења војних пензионера Србије. За свој рад у Удружењу, 2009. године му је додељена Повеља.

Са супругом Вукицом, која је такође била члан УПВЛПС и која је преминула 2013. године, има два сина. Ђорђа, мајора авијације-пилота и Ненада, физикохемичара, а од Ђорђа и снахе Иване и два унука, Милоша и Петра.

Другови из УПВЛПС ће памтити Љубишу као великог друга и искреног пријатеља. Човека који се увек и на сваком месту бескомпромисно борио за остваривање како програмских циљева удружења на очувању и неговању ваздухопловних традиција, тако и статуса пензионисаних војних летача.

Само једном се деси стогодишњица. Зато је мотив „мале чете, али одабране“ из готово свих крајева Србије, био управо да се на достојан и достојанствен начин обележи век од завршетка Првог светског рата. Србија је на олтар отаџбине у Великом рату положила 1 247 435 својих синова и кћери, што чини 23 одсто укупног становништва и 60 одсто мушке популације између 18 и 50 година. Било је то време голготе, васкрса и поноса.

Током пребогате историје, на којој много развијенији, моћнији и већи завиде нашој земљи, Србија је стално била принуђена да се брани, па је скупо плаћала слободу свога становништва. Миран народ, када би му туђин угрозио слободу, претварао се у веште ратнике који су упорно, живаво, буквално до последње капи крви, пружали отпор завојевачима.

Спомен-костурница на брду Зебрњаку је најмонументалнији војни меморијал на просторима средишњег Балкана, тријумфално спомен-обележје подигнуто у славу и част погинулим српским војницима током Кумановске битке у Првом балканском рату (1912. године). Српска војска је победила турску војску и тиме означила почетак ослобођења Југоисточне Европе од Османског царства. Спомен-обележје је подигнуто 1937. године на локалитету самог бојишта брду Зебрњак код Куманова. У спомен-костурници, почивају посмртни остаци 678 погинулих српских војника погинулих у Кумановској бици.

На месту спомен-костурнице венац Удружења, уз почаст минутом ћутања, положили су пуковник у пензији Слободан Пејовић и Бранко Бакић.

Посебно дирљив приказ био је на Српском војном гробљу у Битољу. Током рата у Битољској болници преминуло је око 3200 српских војника и официра. На гробљу је сахрањен 1321 војник српске војске из балканских и Првог светског рата 1912–1918. Велики број њих је погинуо у борбама на Кајмакчалану 1916. године.

Венац на спомен-костурницу положили су Ђорђе Момчиловић, Јадранка Јевтић и Цветко Јокановић.

Главни циљ - Кајмакчалан

У Битољу је Цветко Јокановић пронашао гроб деде Константина, који је погинуо око Кавадарца, пет дана после пробоја Солунског фронта, а у спомен-костурници на острву Видо налазе се земни остаци дединог брата Драгана, борца Шумадијске дивизије (колона 10, на редном броју 431).

Многи од ходочасника имали су као главни циљ да се попну на Кајмакчалан (2521 м). У припреми путовања било је сиљних перипетија како да се успон организује. Са македонске стране путовање циповима би трајало у једном смеру око пет сати и то по врлетима, где се пре неколико месеци низ литицу отиснуло возило са туристима који су изгубили животе. Са грчке стране планине Нице, са које је лакши успон постоји забрана прилаза. Дилему је решио председник Срба у Македонији Драгиша Страхињић, који је на најбољи начин организовао успон циповима и био прави водич и приповедач историје из периода Великог рата.

Кајмакчалан је познат је као попрште најжешћих борби на Солунском фронту током Првог светског рата 1918. године. На њему је подигнута спомен-капела, где се налази и урна, у којој је било срце доктора Арчибалда Рајса. Јужно од капеле стоји и костурница српских војника у којој се налазе остаци палих бораца. После Првог светског рата, на Кајмакчалану је подигнута капела - костурница, односно спомен црква. На њој стоји посвета краља Александра Карађорђевића: „Мојим див-јунацима неустрашивим и верним, који грудима својим отворише врата слободи и осташе овде као вечни стражари на прагу отаџбине.“

Ходочашће „Путевима јунака српске војске“ ДАНИ ПОЧАСТИ И ПОНОСА

Седмодневно путовање у организацији Удружења војних пензионера Србије било је крцато доживљајима, емоцијама посебне врсте и сазнањима о времену трпљења, јунаштва, слободарства, подвига и победа

Миланко Бањанац на гробу прадединог браћу

Био је ведар дан. Убрзо, са запада, почели су да се навлаче облаци. Није било много времена на располагању. Венац су на спомен-костурницу положили генерал-пуковник у пензији Видоје Пантелић и генерал-мајор у пензији Миленко Зарић.

Крф је велика недопричана прича. На то острво се 1916. годинеместило 151.828 војника и цивила из Србије који су пре тога прошли веома погубну албанску голготу.

На острво Видо прве су дошле 21. јануара 1916. моравска, пиротска и чачанска војна болница. Ускоро је стигло још неколико хиљада на смрт исцрпљених и болесних младића-регрута. Првих дана умирало је дневно и до 300 војника. У прво вријеме сахрањивани су на каменој обали острва, а касније, када то више није било могуће, чамцима су превожени и потапани у воде Јонског мора. Сматра се да је на острву Виду и у Плавој гробници, као и на 27 војничких гробаља на Крфу сахрањено око десет хиљада српских војника и регрута.

Две године Крф био незванична престоница Србије

На мермерним зидовима налазе се 1.232 касете са костима ратника који су били сахрањени на 27 крфских гробаља, а чија су имена била позната. Кости 1.532 непозната ратника сахрањена су у два спољашња бочна камена бункера изнад којих се налази лице и наличје. Изнад улаза у маузолеј се налази велика репродукција Албанске споменице са грбом Краљевине Југославије. Спомен костурница је окренута према Плавој гробници.

Градоначелник Крфа Константинос Николоу-зос је, између осталог, рекао:

Више од две године Крфљани и Срби су живели заједно. Две године Крф је био незванична престоница Србије. У Хотелу „Бела Венеција“ била је смештена Влада Србије. Острво је удахнуло нови живот људима напаћеним од ратних

тешкоћа. На овом простору створене су нераскидиве везе. Крфљани су подржавали Србе и давали им потребан дах за повратак у домовину. Поносни смо што смо део ваше историје. Налазимо се овде да бисмо наставили наше односе и сарадњу. Пре две године братимљења између Крфа и српских градова попримила су другу фазу: Београд, Александровац Земун и Чајетина. У Балканском и два светска рата нашли смо се на истој страни.

Изасланик председника Републике Србије Никола Селаковић је поручио:

Окупили смо се данас на овом светом месту људске патње и бола, месту које показује колико је човек спреман да допринесе борби, колико је спреман да жртвује да би остарио виши циљ. Ево нас на месту на којем нас прожима бол и туга и осећај поноса на оне захваљујући којима данас живимо слободан живот, на месту смо на коме сваки говор чак и када га напишете не можете да га изговорите лако, јер се мешају управо осећања поноса и бола. Ова спомен-костурница пред нама и плава гробнице недалеко од нас представљају споменике највећем жртвовању и патњи који је погодио људски род у својој историји.

У наставку излагања Селаковић је подвукао да не смемо да заборавимо на борбени дух наших предака за боље сутра, за хуманост наше браће Грка оличену у лику Јаниса Јанулиса.

„Тамо далеко“ многе гануло

У културно-уметничком делу програма хор Крфљана одпевао је песму „Тамо далеко“, толико савршено као да је интерпретира неки добро увежбани хор из Србије, са тачно изговореним речима и акцентима. Песму су спонтано запевали и присутни грађани. Многима су низ лице склизнуле сузе...

Неколико стотина грађана Србије, међу којима и војни пензионери, посетили су Гувију, место где се искрцала српска војска. У Агеос Матеос, крај споменика борцима Дринске дивизије одржан је својеврстан час из историје. Тако је било и у селу (Агос Матеос) крај споменика Јанису Јанулису који је поконио своју парцелу да се сахране преминуле другове и подигну им споменик. За ову прилику из САД, где живи, дошао је Јанулисов унук, коме је пуковник Љубомир Марковић, председник Савеза потомака из ослободилачких ратова од 1912. до 1918. године уручио Споменицу Удружења.

Док је река народа прилазила споменику у центру Агос Матеоса, становници овог села спонтано су аплаудирали испред својих кућа и узвикивали Србија! Србија! Србија!

Централна комеморативна свечаност поводом века од завршетка првог светског рата одржана је на солунском гробљу Зејтинлик. Тамо су се, осим званичника из Србије и више стотина грађана, окупили и представници савезничких држава из времена Великог рата.

У Борби за бољу и светлију будућност морамо да будемо сигурни у једном: не будимо ли се овде окупљали, на будемо ли овде учили и не будемо ли овде доводили своју децу и унуче, од те будућности нема ништа. То треба чинити не само да бисмо очували сећање на наше славне претке, него да бисмо љубоморно чували и градили пријатељство са нашим грчким братским народом, казао је Селаковић.